

DE MILITAIRE SPECTATOR

MAANDBLAD VOOR DE WEERMAGT VAN NEDERLAND EN INDIË

waarin opgenomen :

het Artilleristisch Tijdschrift, het Cavaleristisch Tijdschrift en het
Militair Technisch Tijdschrift.

Directeur-Redacteur: J. MOORMAN, Reserve-Majoor der Grenadiers.

Redacteuren:

Jhr. J. T. ALTING VON GEUSAU, Generaal-Majoor, Commandant Ie Divisie.

D. A. VAN HILTEN, Majoor van den Generalen Staf.

M. R. H. CALMEIJER, Kapitein van den Generalen Staf.

P. W. PIETERS, Ritmeester der huzaren.

A. ETERMAN, Kapitein der artillerie.

J. H. COUZY, Eerste-luitenant der artillerie, werkzaam

bij de IIde Afd. B. van het Departement van Defensie.

Redactie en Administratie: Zwarteweg 1, Den Haag — Tel. 117783 en 117784

Abonnement f 2.50 per kwartaal. Indië en Buitenland f 12.50 per jaar. Losse Nummers f 1.—

Postrekening 44715 ten name van Moorman's Periodieke Pers N.V.

107de JAAR No. 4

NADRUK VERBODEN

APRIL 1938

I N H O U D.

	Blz.
Spectatoriale Beschouwingen	132
Onze Redactie	138
Het Gevecht bij Waalre, door M. R. H. CALMEIJER	138
Het Voorschrift Verbindingsdienst voor de Koninklijke Landmacht, door G. STÜRM	145
Motortractie voor Infanteriegeschut, door C. A. BIJLAARD	154
Beschouwingen over Buitenlandsche Legers, IV Italië	157
Nieuwe Uitgaven	163
Rond de Luchtbescherming, door C. P. DE SMIT	165
Leven en Streven in de Koninklijke Landmacht	168
Uit de Vakpers	174

MOORMAN'S PERIODIEKE PERS N.V. - 's-GRAVENHAGE - 1938

SPECTATORIALE BESCHOUWINGEN

HOE is de MILITAIRE SPECTATOR aan zijn naam gekomen? De oprichter, luitenant Rijnberk beoogde met dat blad de beschouwingen te publiceeren, waartoe hetgeen hij waarnam bij het in 1830 tegen België gemobiliseerde leger, hem aanleiding gaf. De opzet was dus: waarnemen en beschouwen. In den loop van meer dan een eeuw is Nederland's oudste vakblad uiteraard wel wat van karakter veranderd, in het bijzonder door de reorganisatie bij het 100-jarig bestaan. De aard van het blad is in de eerste plaats didactisch geworden: voorlichting ten aanzien van de toepassing van reglementen en voorschriften, in het bijzonder door tactische studiën staat op den voorgrond. Terecht, want weten moet de grondslag vormen van handelen.

Dit eerst-noodzakelijke weten bepaalt zich echter niet tot reglementen en voorschriften. Beperving daartoe draagt de kiem in zich van het gevaar van intellectualiseering, waardoor b.v. cursussen voor den naast hooger rang soms een te schoolsch karakter gekregen hebben. Er is méér noodig, een soort „militaire algemeene ontwikkeling”, die zich niet verliest in details, maar den blik verbreedt tot alles wat oorlogvoering betreft. Oorlog — het woord, waarom ook thans nog het leven der volkeren draait. Voor den officier, ook den reserve-officier, is noodig, een zeer algemeene belangstelling uitgaande boven de eigen soms kleine en dikwijls tot in onderdeelen voorgeschreven taak.

Die algemeene belangstelling te wekken is het doel van deze nieuwe rubriek „Spectatoriale beschouwingen”. Wij willen waarnemen en aan deze waarnemingen beschouwingen verbinden. Al naar mate van de belangrijkheid der dingen zullen wij onzen blik richten op ons eigen land en zijn leger, dan wel op het buitenland, op oorlogen en oorlogsvoorbereidingen. Bij dit laatste zal de invloed daarvan op ons eigen land mede in beschouwing genomen worden, — binnen de grenzen van het op militair gebied voor publiciteit toelaatbare.

Op 9 Maart 1938 riep de Oostenrijksche Bondskanselier Dr. Schuschnigg te Weenen de Oostenrijkers op om zich door een volksstemming uit te spreken: „voor een vrij en Duitsch, onafhankelijk en socialistisch, voor een christelijk en éénig Oostenrijk”.

En slechts een week later, op 15 Maart 1938, sprak de Deutsche Fuehrer, Adolf Hitler, op het Heldenplein in hetzelfde Weenen: „Als Fuehrer en Kanselier der Deutsche natie stel ik voor de historie de intrede van mijn vaderland, Oostenrijk, in het Deutsche rijk vast.”

Finis Austriae! Zonder slag of stoot, tot verbijstering van heel de wereld en zonder eenig verzet, noch van Oostenrijk, noch van de groote mogendheden, was de „Anschluss”, die sedert het vredesverdrag van Versailles als een dreigende wolk over Europa hing, een feit geworden.

Zonder slag of stoot, nochtans door kracht van wapenen, zij het dat deze bij afwezigheid van weerstand niet gebruikt behoeften te worden. Een strategische overval, met de daarvoor noodige, zij het slechts zeer gedeeltelijke mobilisatie van het Deutsche leger, zooals blijkt uit het Deutsche tijdschrift „Die Wehrmacht”.

„Bij den Chef van den Generalen Staf in het opperbevel der Deutsche weermacht zijn de stafkaarten van Oostenrijk en Zuid-Duitschland op een groote tafel uitgespreid. Daarover gebogen de Chef van den Generalen Staf en de Commandant der pantser-troepen. De 2de versterkte pantserdivisie, het 13de en het 7de Legerkorps met de 17de, 27ste benevens de 7de en de 10de divisie, zullen Oostenrijk binnenmarcheeren. Daarbij de „Leibstandarte Adolf Hitler“ en een deel van het regiment Hermann Göring“. De Commandant der pantser-troepen ontvangt het bevel als eerste Deutsche soldaat in de veldgrijze uniform Weenen binnen te marcheeren.

Deelen van het luchtwapen zijn eveneens gealarmeerd en vertrekken terstond. Binnen een uur zullen zij de Oostenrijksche grenzen over vliegen en in de nabijheid van Weenen landen.

Alarm, alarm... De draad doet zijn werk, berichten en bevelen jagen over telefoon en telegraaf, berichten... bevelen...

Bij de onderdeelen der pantser-troepen is alarm. De Commandant der pantser-troepen, luitenant-generaal Guderian, heeft terstond uitrukken in oorlogsbepakking bevolen. Maar, — waar zijn de regimentscommandanten? Zij bevinden zich op een oefeningsreis in het land van Rijn en Moezel!

Twaalf uren hebben de pantser-troepen volgens het voorschrift noodig om gereed te zijn voor gevechtsvaardig uitrukken. De Commandant beveelt, dat het zoo mogelijk nog sneller gaan moet. De draad seint naar de stad aan den Moezel: „Regimentscommandanten langs den snelsten weg terug naar hun standplaats“.

Intusschen echter moeten de voorbereidingen bij de troepen voortgaan. Daarom: alarm voor alle reserve-officieren. Zij moeten met de in het garnizoen aanwezige actieve officieren het onverwijd uitrukken mogelijk maken. En het gelukt, hoewel vijftig procent der uitrukkende formaties recruten zijn, die zich in diepsten vredestoestand in hun garnizoenen bevinden. Recruten, waarover de eerste groote inspectie nog gehouden moest worden en die nu in het volwaardige apparaat van een ten strijde trekkend leger ingedeeld moeten worden. Hier kunnen zij toonen of zij honderd procent soldaten zijn.

Het is gelukt. In n e g e n uren staan de pantser-troepen marschvaardig, de commandanten aan het hoofd. En in den ochtend van den 12den Maart overschrijdt de voorhoede de Oostenrijksche grens, aan het hoofd Generaal Guderian.“

Mobilisatie en gevechtsvaardig afmarcheeren der pantser-troepen in slechts n e g e n uren. Het is veelzeggend, ook voor ons. Bij den strategischen overval, die ditmaal slechts een militaire wandeling geworden is, wordt niet met dagen, maar met uren gerekend. En bij de luchtwapens met minuten: nauwelijks was het bevel tot grensoverschrijding gegeven, of de gevechtsvliegtuigen vertrokken. Terecht was Nederland in 1914 het eerste land, dat mobiliseerde, hoewel het begrip „strategische overvaling“ toen nog niet op ieders lippen lag en men zich thans het begin van een oorlog niet anders denkt.

Waaruit volgt, dat mobilisatie niet slechts op papier voorbereid, maar ook praktisch beoefend moet worden. In het besproken geval werden de (kennelijk niet onder de wapenen zijnde) reserve-officieren gealarmeerd en blijkens het resultaat, dat de troep in negen uren marschvaardig was, moeten zij wel zeer spoedig present geweest zijn.

Hieruit volgt de wenschelijkheid van mobilisatie-o e f e n i n g. Wij denken hierbij niet aan de gebruikelijke a l a r m-oefeningen van het onder de wapenen zijnde personeel, waarbij het wel vanzelf spreekt, dat allen vrijwel à la minute beschikbaar zijn, doch aan een oefening in het m o b i l i s e e r e n. Het zou te veel voeten in de aarde hebben en ook niet noodig zijn deze uit te strekken tot de manschappen en al het kader, doch wel zou het van belang zijn de vóór-mobilisatie van een hoog genummerd regiment te beoefenen. Denken wij ons zulk een regiment, waarvan zoowel de regimentscommandant als de bataljons- en campagniescommandanten reserve-officieren zijn en dat geformeerd

moet worden in een plaats waar geen vast garnizoen gelegd is. Het zou van waarde zijn te ervaren binnen hoeveel uren na ontvangst van een telegrafische of telefonische oproeping de commandanten der onderdeelen ter plaatse zouden zijn, hun bureau betrokken en zich georiënteerd zouden hebben nopens de inkwartiering van hun troep, de gebouwen waar wapens en uitrusting opgeslagen zijn en hun bevelen op schrift gesteld zouden hebben voor het ontvangen van een en ander en voor de legering.

Zulk een oefening, — mits onverwachts bevolen — zou bovendien van groot psychologisch nut zijn voor de betrokkenen. Zij zouden indachtig worden, dat reserve-officier zijn, niet slechts beteekent reglementen te vossen en cursussen te loopen, doch op elk uur van dag en nacht gereed te zijn om ten strijde te trekken. Zij zouden daaruit — zij het ten overvloede — ook de les leeren, dat zij in hun civielen werkkring steeds te zorgen hebben voor de onmisbare voorbereidingsmaatregelen, opdat zij zoo noodig terstond dien werkkring verlaten kunnen, zonder dat daardoor stagnatie ontstaat. Want het gewone maatschappelijke leven moet ongeschokt kunnen doorgaan als onze 10.000 reserve-officieren plotseling aan hun werk onttrokken worden, zij het dat de les van 1914 geleerd heeft, dat „business as usual” niet te realiseeren is.

Hoe heeft men het bij bovenbedoelde Duitsche pantsertroepen klaar gespeeld te mobiliseeren met recruten?

Wie bij herhalingsoefeningen wel eens een bataljon heeft moeten vormen, heeft pijnlijk moeten ervaren, hoeveel voeten dat in de aarde heeft en hoe lang het duurt. Er moet zooveel „ontvangen” worden, op verschillende plaatsen en met een beperkt vervoermateriaal. Wie heeft zich niet eens geërgerd aan „niet den weg weten”, aan gebrek aan initiatief bij het dienstplichtig kader, aan langzaamheid bij de manschappen en — laten wij niet slechts naar het lagere personeel kijken — aan onbeholpenheid tegenover den troep van reserve-officieren, die niet de ervaring van 1914—1918 achter zich hebben?

De oorzaak? Gebrek aan „dril”, het niet vast in de hand hebben van den troep. Dril, strenge tucht van het eerste oogenblik dat de uniform aantrokken is af, blijft het eerst noodzakelijke, voor hoog en laag.

Natuurlijk vaart er bij mobilisatie een anderen geest in allen. De ernst verandert de menschen, maar er blijven langzamen en tuchteloos.

In het besproken geval heeft men de mobilisatie met recruten uitgevoerd binnen den voorgeschreven tijd, die op 12 uren toch al krap berekend is. Die recruten moeten dus waarlijk van het eerste oogenblik, dat zij de uniform aantrokken, onder strenge tucht gestaan hebben. En de reserve-officieren, die hier de weinige actieve officieren hebben moeten aanvullen, moeten wel zeer goed hun zaken gekend hebben. Bedenken wij, dat ons, als de nood dringt, wellicht nog minder dan negen uren gelaten zullen worden vóór het eerste schot moet vallen

Hoe hebben de groote mogendheden op den „vreedzamen” Anschluss gereageerd? Zij hebben niet gereageerd, al zijn er diplomatieke nota's gewisseld. Het eenige gevolg is, dat de bewapening nog versneld wordt.

En Nederland? Bij monde van den minister-president is per radio rechtstreeks aan het geheele volk — niet langs den weg van het parlement — medegedeeld, dat de verlenging van den eersten oefentijd, — eerst voor volgende lichtingen voorgenomen — direct wordt toegepast op de thans onder de wapenen zijnde lichting. Oogenblikkelijk gevaar is er niet, komt wellicht ook niet, doch Nederland wil paraat zijn. De nieuwe garnizoenen, ingesteld met het oog op een eventueele overvallings, worden met troepen belegd. Een ieder zij zijn plicht indachtig!

Een even merkwaardige als verheugende reactie is gevolgd. Ons volk, dat naar het woord van Jan de Witt, niet in actie komt voor de peryckelen eerst hoog gestegen zijn, begint, op het voorbeeld van een onbekende vrouw in Den Haag, vrijwillig penninkskes te offeren voor zijn weermacht. Het beteekent nog niet veel in klinkende munt, maar wel zeer veel als moreele factor. Men o n t w a a k t, althans er is een begin van ontwaken. Eere aan de vrouw, die het initiatief nam en aan haar eerste volgelingen. Het zijn nog maar „penningskes der weduwe" en de weinig kleintjes maken nog geenszins een groote. Meer dan woorden wekken, mogen deze voorbeelden wekken. Niet slechts bij de kleinen, maar allereerst bij de grooten. Wie veel heeft, bedenke dat hij bij een onverhoopten oorlog, maar ook bij een nog onverhooper, plotselinge, vreemde bezetting, veel zal hebben te verliezen.

Zal de een, vrijwillig of gedwongen, zijn bloed moeten geven, van wie die kans niet loopen, mag verwacht worden, dat zij althans geld zullen offeren. Hier is behoefte aan vrijwillige organisatie. Moge de vaderlandsche geest of desnoods slechts de vrees voor groot verlies er toe leiden, dat naast de verplichte bijdragen voor de weermacht in den vorm van belastingen, vrijwillige bijdragen op groote schaal de Regeering in staat stellen met grootere snelheid en in grooteren omvang te doen wat noodig is om ons land te verdedigen — ook tegen strategische overvallingen.

Bloed en moed zijn niet toereikend: wie geen hand heeft kan geen vuist zetten.

Maar ook is noodig, dat het Nederlandsche volk moreel meewerkt en als — zooals thans zich voordoet — groote firma's jongens, die zes maanden langer dienen moeten niet in hun werk terugnemen of jongelieden, wien zij een positie toezegden, na die zes maanden niet meer willen aannemen, dan is dat kortweg gezegd: „e n n a t i o n a l e s c h a n d e!"

Ondernemers, die ten deze hun plicht ten aanzien van de landsverdediging niet inzien, zullen zich van deze harde qualificatie ook weinig aantrekken en zoo zal het kunnen gebeuren, dat zij, die ingevolge wettelijk voorschrift zes maanden langer onder de wapenen moeten blijven, daardoor maatschappelijk geschaad worden. Noodig is dus een wettelijke bepaling, dat aangegane arbeidsovereenkomsten niet vervallen, doch slechts uitgesteld worden, als de werknemer wegens militairen dienstplicht niet op den overeengekomen tijd zijn betrekking aanvaarden kan.

De 26ste Maart 1938 dient geboekstaafd te worden als een historische datum voor ons leger: op dien dag is bij elk der 24 regimenten infanterie en bij R. W. een IIde bataljon opgericht. Van deze 25 nieuw geformeerde en met infanteriegeschut versterkte bataljons zijn er elf gelegerd in nieuwe garnizoenen nabij de grens: Tilburg (II R. I. in de oude zomerresidentie van Koning Willem II), Roosendaal, Weert, Deventer, Steenwijk, Grave, Huizen (N.H.), Roermond, Doesburg, Zutphen en Zwolle. De overige in de garnizoenen van de regimenten: 's-Gravenhage (II R. Gr.), Assen, Venlo, Amersfoort, Breda, Arnhem, twee te Ede, Nijmegen, Groningen, Maastricht, Bergen op Zoom, Amersfoort en 's-Hertogenbosch (II R.W.).

Voorts kwamen op dien dag nieuwe compagnieën van het regiment Kustartillerie in garnizoen te IJmuiden en Hoek van Holland, en onderdeelen van het Korps Motordienst te Apeldoorn en 's-Hertogenbosch.

Europa in opwinding over den „Anschluss", die na twintig jaren dreiging plotseling een feit geworden was; lange regeeringsverklaringen en opwindende debatten in vele parlementen. In Nederland een radiomededeeling van den Minister-president van slechts tien minuten en twee weken later marcheerden de nieuwe bataljons hun nieuwe garnizoenen, of nieuwe kwartieren in de bestaande, binnen. Geen woorden, maar daadkracht; een historische daad op een psychologisch moment, waarvan het moreele effect op ons volk verkregen werd door de bepaling van den C. V., dat het betrekken

der nieuwe garnizoenen en geïmproviseerde kazernes met militair vertoon moest geschieden.

De ernstige wil om ons onafhankelijk volksbestaan zelf te handhaven, is door de onverwijlde tenuitvoerlegging van het eerst tegen later datum genomen besluit tot legeruitbreiding naar binnen en naar buiten daadwerkelijk gedemonstreerd.

Werpen wij een blik in de toekomst, dan voorzien wij eerlang de oprichting van het derde bataljon van elk regiment, zoodat althans de stamregimenten in vredestand reeds geformeerd zullen zijn. Waardoor is in 1914 de mobilisatie zoo snel en goed verlopen? Doordat de onderdeelen in kern aanwezig waren. Elk ander stelsel, waarbij de onderdeelen eerst geformeerd zullen worden door een voor-mobilisatie, in theorie vóór de algemeene mobilisatie, doch practisch daarmede samenvallend, leidt tot tijdverlies en kan leiden tot desorganisatie.

De dynamiek van het nationaal-socialistische Duitsland werkte aanstekelijk op Polen, dat aan Lithauen den eisch stelde van herstel der diplomatieke betrekkingen, welke eisch, doordat voor de vervulling er van een termijn gesteld werd, het karakter droeg van een ultimatum. Het kleine Lithauen gaf wijselijk toe en daarmede was deze oorlogsdreiging althans voorloopig de lucht uit.

Toch dreigt het gevaar van verstoring van den vrede niet in de eerste plaats daar. De haard ligt aan den Donau, in Tsjecho-Slowakije, met zijn Sudeten-Duitschers, die er de sterkste politieke partij vormen. Vooralsnog roepen ze niet om „Anschluss“ doch „slechts“ om zelfbeschikkingsrecht binnen het kader van den Tsjecho-Slowaakschen staat, het conglomeraat van volken, waarin zij numeriek de tweede plaats innemen. „De Sudeten-Duitschers, aldus klonk het op hun partijdag te Reichenberg, waar er 20.000 aanwezig waren, hebben nooit de waanzinnige eierzucht gehad de vonk in het Europeesche kruitvat te zijn. Zij zijn echter als het stroo op het dak van een huisheer, die zijn schoorsteen niet in orde houdt. Als het stroo daardoor begint te branden, draagt niet het stroo de schuld, doch de huisheer.“ Engeland, dat zijn bewapening opnieuw versneld heeft, gaf aan de Tsjecho-Slowaaksche regeering reeds een wenk om het vraagstuk der Sudeten-Duitschers tot een oplossing te brengen. Hoe hun eisch tot zelfbeschikkingsrecht echter te verwezenlijken, zonder dat aan de andere volksgroepen hetzelfde moet worden toegekend, met als gevolg, dat van de eenheid van den Tsjecho-Slowaakschen staat niet veel overblijft?

Dit voert onze gedachten naar Hongarije, dat bij den vrede van Versailles tot een derde van zijn voormalige grootte teruggebracht werd. Het Noordelijk deel kwam aan Tsjecho-Slowakije. Reeds lang roept Hongarije om herziening, d.w.z. herstel van zijn grenzen en dat deze eisch luider verkondigd wordt nu Oostenrijk opnieuw Deutsche Ostmark geworden is, spreekt wel van zelf. Hongarije hoopt op Duitschland. „Het was een logisch gevolg, aldus de Hongaarsche minister van buitenlandsche zaken Kanya, dat Hongarije bij de Oostenrijks—Duitsche vereeniging zijn gelukwensch aan de Deutsche regeering bracht en de stellige hoop uitsprak, dat de vriendschappelijke verhouding met Duitschland ook voortaan onveranderd blijven zou. Rijkscanselier Hitler heeft aan den regent van Hongarije zijn warmen dank voor deze houding der Hongaarsche regeering doen uitspreken.

En Rusland? Het heeft een bespreking voorgesteld van de niet-totalitaire staten, waarvan wel niets komen zal, omdat de Volkenbond, naar het woord van Prof. Francois, den chef voor volkenbondszaken bij ons departement van Buitenlandsche Zaken, niet meer beteekent dan een beurs. Dat de aan Rusland grenzende staten intusschen niet zeer gerust zijn, blijkt uit het feit, dat de opperbevelhebber van het Finsche leger, generaal Oesterman, op 27 Maart te Berlijn een bespreking gehad heeft met Hitler. Het sterk bewapende en dappere Finsche volk, de noordoostelijke voorpost van de westersche

cultuur, heeft zich in 1918 slechts van het bolsjewistische Rusland kunnen vrij-vechten dank zij de hulp van 10.000 man Duitsche troepen en bij een nieuwen strijd met het Aziatendom verwacht het blijkbaar ook nu slechts hulp van Duitschland.

Inderdaad dreigt het Russische gevaar nergens zoo zeer als op de sterk bewapende Finsche grens tusschen Wiborg en het Ladogameer. Mocht Polen Lithauen bezetten en daarmee de Russische grens bedreigen, dan is het te verwachten, dat Rusland zal trachten uit te buigen naar Finland, dat niet slechts de Finsche Golf beheerscht, aan het einde waarvan Leningrad ligt met zijn sterke oorlogshaven, maar dat ook door zijn groote economische beteekenis een welkome prooi voor het communistische Rusland zou zijn. Terecht hoopt Finland voor dat geval op Duitschland, dat de beheersching der Oostzee niet aan Rusland zal willen overlaten.

Oorlogen en geruchten van oorlogen, de vraag is slechts waar en wanneer de bom zal barsten.

Maar een andere vraag is, of de bom zal barsten? Of de kaart van Europa, thans zoo ingrijpend gewijzigd door den Anschluss zonder dat het tot oorlog gekomen is, ook niet verder op overeenkomstige wijze veranderd worden zal? Of het Duitsche Rijk ook niet zonder oorlog de hereeniging met zijn door het dictaat van Versailles afgesneden oostelijkste landsdeel zal kunnen herkrijgen, indien Polen voor het verlies van zijn corridor naar de Oostzee op eenigerlei wijze schadeloos gesteld worden zou? Maar hier komen wij op het gevaarlijke gebied der speculatie. De tijd zal het leeren. Dat met den Anschluss reeds een evenwichtstoestand bereikt zou zijn, is echter niet wel aan te nemen.

Ten slotte het oorlogsbedrijf in Spanje, het ergste oorlogsbedrijf, omdat het gaat tusschen zonen van hetzelfde volk, verscheurd door de twee uitersten, waartusschen de strijd wellicht eenmaal in geheel Europa gaan zal, tusschen fascisme en communisme. De stellingsoorlog is daar veranderd in bewegingsoorlog. Over een frontbreedte van 150 km. rukt het nationalistische leger voorwaarts in oostelijke richting, naar de kust van de Middellandsche zee, zuid van Barcelona. Het schijnt, dat de snelle voortgang van Generaal Franco's troepen niet slechts het gevolg is van materieele overmacht, maar ook van demoralisatie bij de roode regeringstroepen, die het initiatief steeds aan Franco laten. De vraag is slechts, of het roode Spanje nog over reserves beschikt om nieuwe verdedigingsliniën in te richten tegen het steeds verder oprukkende nationalistische leger, dat in het zuiden niet slechts 80 km van de kust staat. Het roode Spanje wankelt. Volgens den *M a t i n* zou Sovjet-Rusland nog een laatsten druk op de Fransche regering uitgeoefend hebben om bombardementsvliegtuigen ter beschikking van de roode regering in Barcelona te stellen, wat de Fransche regering categorisch zou hebben afgewezen. Aan vliegtuigen is blijkbaar de grootste behoefte. In dit verband moet herinnerd worden aan het debat, eenige weken geleden in het Belgische parlement gevoerd over een poging van een Nederlander om Belgische vliegtuigen aan de roode regering van Spanje te leveren, waarover de *T e l e g r a f* destijds uitvoerig bericht heeft. Meer willen wij er thans niet van zeggen.

Het einde van rood Spanje schijnt te naderen. Volgens berichten van de Fransch—Spaansche grens hebben de Fransche grensautoriteiten en de militaire commando's reeds voorbereidingen getroffen om voor het geval van een roode nederlaag in Catalonië over de Fransche grens vluchtende roode troepen te kunnen ontwapenen. Komt het daartoe, wat nu wel te verwachten is, dan zal ook Spanje tot de totalitaire staten gaan behooren, wat nieuwe vraagstukken in de internationale politiek zal doen rijzen, niet het minst voor Frankrijk.

ONZE REDACTIE

Majoor van den Generalen Staf A. Q. H. Dijkhoorn is met ingang van het vorige nummer als lid van onze Redactie afgetreden in verband met zijn benoeming tot Hoofd der IIde Afd. B. van het Departement van Defensie. Wij zeggen hem gaarne dank voor zijn belangrijke medewerking.

Het verheugt ons te kunnen mededeelen, dat Generaal-Majoor Jhr. J. T. Alting von Geusau, Commandant der Ie Divisie en Majoor van den Generalen Staf D. A. van Hilten zich op ons verzoek bereid verklaard hebben om met ingang van dit nummer tot onze Redactie toe te treden. Hun toetreding beteekent een belangrijke versterking, waardoor de waarde van De Militaire Spectator voor Officieren en Reserve-Officieren nog verhoogd zal worden.

J. MOORMAN,
Directeur-Redacteur.

HET GEVECHT BIJ WAALRE EEN TACTISCHE OEFENING OP DE KAART

DOOR M. R. H. CALMEIJER,
Kapitein van den Generalen Staf.

II (vervolg van blz. 101)¹⁾.

De beoordeeling van den toestand door C.—17 R.I.

C—17 R.I., C. van de linker marschgroep der V Div., is er in zijn lange vredesloopbaan in geschoold een tactisch vraagstuk niet „op het gevoel af” te behandelen, maar dit logisch aan te pakken. Van het oogenblik af, dat hij zijn adjudant de noodige aanwijzingen moest geven voor het ontwerpen van het opmarchbevel, tot het tijdstip, waarop hij in den wintermorgen van 12 Febr. bij Pl. 35 aan den straatweg van EINDHOVEN naar GELDROP in het dreunen van het geschut het prelude van den komenden slag hoort, heeft hij zich de verschillende factoren, die zijn handelingen moeten bepalen (V. V e l d d . p. 5 en 6) telkenmale voor oogen gesteld.

Voorop staat DE OPDRACHT. Als een baken in een zee vol klippen en gevaren wijst de opdracht den weg, dien de Marschgroepscommandant heeft te gaan. De eenige zekerheid temidden van zooveel onzekerheid. „Zoo snel mogelijk oprukken, teneinde als eerstkomende sprong met de hoofdmacht het bedekte terrein bij AALST te bereiken en met de voorhoede den DOMMEL”. Sneller marcheeren dan het normale marschtempo kan de infanterie niet, rusten zijn ook noodig. De eenige wijze om zoo snel mogelijk op te rukken is dus de *colonnes niet ontijdig te ontplooien*, waardoor de troepen van minder goede wegen zouden moeten gebruik maken, dan wel dwars door het terrein marcheeren en zoodoende aanmerkelijk aan snelheid zouden inboeten (V. V e l d d . p. 293). Dit brengt de verplichting mede om door *goede veiligheidsmaatregelen* te zorgen, dat de troepen niet worden overvallen, alvorens zij zich tot het gevecht hebben ontwikkeld.

¹⁾ Op blz. 98 is in de *marschorde* van de *hoofdmacht* na II—17 R.I. 600 „uitgevallen:

17 C. Mr. (min een S.) 75”

Men gelieve dit aldaar in te voegen.

Na de DOMMEL te hebben bereikt, moet de voorhoede de bruggen bij LIM-MEREIND naar de mate van haar krachten openhouden, m.a.w. tegen vijandelijk mitrailleurvuur dekken. Duidelijk spreekt hieruit de *offensieve bedoeling van den D.C.* De Marschgroepscommandant wist dus te handelen in den geest van zijn chef toen hij den Voorhoedecommandant — voor zoover nog noodig — een *impuls naar voren* gaf. „Niet te vlug denken, Majoor: een mitrailleur rechts, een mitrailleur links, ik heb gevechtsaanraking, dus halt! Neen, indien de onmogelijkheid niet zonneklaar blijkt, dan Uw vuur samentrekken op één punt, er op in en de blinddoek, dien de vijand U voor oogen houdt verscheurt. Bij onzekerheid is het stoutmoedigste besluit altijd het beste!” (I.R. II B. p. 322). Hij neemt zich bovendien voor, om, zoodra het gaat spannen, *door het aan den Voorhoedecommandant geven van een scherp omlinjnde opdracht, zelf de verantwoordelijkheid op zich te nemen.* (V. V e l d d. p. 300). Indien 's vijands vuur al te overmachtig is, kan hij den voorhoedecommandant bevelen een verdedigend front te vormen en *reeds maatregelen nemen voor het inzetten van de hoofdmacht.* Het bevel daartoe moet echter, tenzij de omstandigheden het onmiddellijk inzetten van deelen der hoofdmacht gebieden, van den D.C. komen. (G e v. H a n d l. II p. 362, laatste alinea).

Hoe vast besloten C.—17 R.I. ook is om de hem verstrekte opdracht uit te voeren, aan de andere zijde teekenen zich in den nevel der onzekerheid duidelijker en duidelijker de omtrekken af van den VIJAND, die even vast is besloten dit te verhinderen.

Om 8.00 overschreed *vijandelijke infanterie* het Verbindingskanaal Z. van LUIJKSGESTEL en Z. van KOLONIE. De *Regiments-inlichtingsofficier* (I.R. II B., Aanhangsel, p. 4) heeft dit op zijn kaart aangeteekend en sedert elk kwartier een streepje gezet ter plaatse waar deze infanterie zal zijn, indien zij is doorgemarcheerd. Deze luitenant — een handig en vlot reserve-officier, goed talenkennër, in vredestand op zijn taak voorbereid — is niet in de fout vervallen om te volstaan met het bericht van 8.00 in te schetsen en te wachten tot een volgend bericht hem een later gegeven komt brengen. Wel is waar zou zijn commandant dan om 11.00 hebben geweten, dat de roode pijlen Z. van LUIJKSGESTEL en KOLONIE een toestand aangaven van 3 uur geleden, doch niet te min zou een blik op de kaart hem een geheel misleidend beeld hebben gegeven. Thans ziet hij met één blik, dat de vijandelijke infanterie, indien zij is doorgemarcheerd — en met dit ongunstigste geval moet men rekening houden — om 11.00 met het begin der colonnes M.P. 45 aan den straatweg van KOLONIE naar VALKENSWAARD en het dorp WESTERHOVEN aan den straatweg van KOLONIE naar VALKENSWAARD kan hebben bereikt.

Een later bericht heeft gemeld, dat zich om 10.00 een *gemengde vijandelijke colonne* op den straatweg tusschen EERSEL en DE HEESTERT bevond. Dit is een lengte van omstreeks 3 km en doet denken aan een regiment plus een afdeling, wellicht zonder een vooruitgeschoven en niet waargenomen bataljon. Deze colonne kan thans STEENSEL hebben bereikt.

Meer hebben de Blauwe vliegers door het ongunstige weer en 's vijands tegenwerking niet kunnen vaststellen, maar het vastgestelde is genoeg en toont, dat de vijand in tenminste drie colonnes tegen III D.G. oprukt en om 11.00 vermoedelijk de algemeene lijn DOMMEL Z.W. van VALKENSWAARD — N.O.-randen der boschterreinen bij WESTERHOVEN, BROEKHOVEN en STEENSEL nadert. Breedte van het marschvak en aantal waargenomen colonnes doen *een Rood legerkorps* onderstellen.

Zet de vijand zijn opmarsch voort, dan is — voor wat betreft 17 R.I.

nabij WAALRE een treffen te voorzien. Vijf en dertig jaar lang heb ik dat nu op de kaart en in het terrein geoefend, denkt C.—17 R.I., maar ditmaal is het ernst!

Aanwijzingen voor 's vijands offensieve bedoelingen zijn er genoeg. Sedert een half uur gromt uit de richtingen VELDHOVEN en BROEKHOVEN het kanon. Niet alleen blijkt hieruit, dat 's vijands voorhoeden inderdaad reeds den rand van de bedoelde boschterreinen hebben bereikt, doch tevens, dat zij, gesteund door artillerie, tegen onze lichte troepen ten aanval voorwaarts gaan. Of hebben wij hier te doen met verdragend geschut, dat — met behulp van luchtwaarneming — de colonnes der divisie onder vuur neemt? Marschgroep 17 R.I. heeft echter nog geen vuur ontvangen. Wel verheugen allen, van C.—17 R.I. tot den jongsten soldaat, zich over het snelle en dreunende antwoord van de Blauwe 10 veld. Wat gelukkig, dat het aantal batterijen van dit geschut kort voor den oorlog zoo is uitgebreid! Beter zijn de Blauwe guldens nooit belegd geworden!

Het terugdringen van 2 R.H. door overmachtige Roode lichte troepen wijst eveneens op 's vijands offensieve bedoelingen, te meer, daar — voor zoover bekend — de bij een Rood legerkorps ingedeelde lichte troepen niet sterker zijn dan een Blauw R.H. en zij dus blijkbaar uit legertroepen werden versterkt, vermoedelijk met motorrijders en pantserwagens.

Het tegen 11.00 van C.—2 R.H. ontvangen bericht brengt een *nieuw element* in den toestand. Wel is waar houdt het regiment nog bij en N. van LIMMEREIND achter den DOMMEL stand, doch VALKENSWAARD is verloren gegaan en het verloop van den strijd in het bosch N. van dit korps is onzeker. De vijand is hier blijkbaar geducht overmachtig, anders hadden onze huzaren dit belangrijke punt niet prijs gegeven. Hiermede is de weerstand aan den DOMMEL reeds omvat en is een stoot à cheval van den kunstweg van VALKENSWAARD naar AALST te duchten. Daarbij moet de voorhoede der nevenmarschgroep van VI Div. de open en deels drasse GROOTE HEIDE overschrijden, alvorens zij kan ingrijpen en kon daarin wel eens worden gehinderd door vijand, die, eerder dan zij, den boschrand bij ACHTEREIND bereikt.

Zonder zijn opdracht uit het oog te verliezen, begrijpt C.—17 R.I. toch, dat het er vooreerst niet om gaat de bruggen bij LIMMEREIND open te houden, maar om de bruggen over de TONGELREEP in handen te krijgen en deze vooral veilig te stellen tegen doorstootende vijandelijke pantserwagens. Gezien den afstand tusschen de voorhoede en Westrand boschterrein bij AALST eenerzijds en dien tusschen dezen rand en den DOMMEL anderzijds en gelet op de omstandigheid, dat de vijand bij het doorschrijden van dezen afstand wordt vertraagd door de Blauwe huzaren, mag worden verwacht, dat de voorhoede bedoelden rand kan bereiken vóór 's vijands voorhoede hier is binnengedrongen. Zij moet daarbij echter worden beveiligd richting VALKENSWAARD, totdat 3 R.I. zulks overbodig maakt. Het is bij een en ander van het hoogste belang, dat de Marschgroepscommandant op de hoogte is met toestand en voornemens van 2 R.H. en voelhoorns uitsteekt in de richtingen waar gevaar dreigt. Dus als *besluit*: voorhoede maakt zich meester van het boschterrein bij AALST, artillerie in stelling om zoonoodig te steunen, pantserafweergeschut vooruit naar de bruggen bij AALST; de luitenant toegevoegd met een paar motorordonnansen (bij Commandogroep 17 R.I. is eenigen tijd voor den oorlog het aantal motorordonnansen gebracht op 6, waarvan 2 met zijspan) naar C.—2 R.H.; ruiterverkenning richting VALKENSWAARD en overigens „met volle kracht vooruit!”

Deze gedachten schieten, nadat hij het bericht van C.—2 R.H. heeft gelezen en aan de hand van de kaart gewaardeerd, door het brein van C.—17 R.I. en juist wil hij dit besluit met enkele korte bevelen tot uitvoering doen brengen, als het signaal „luchtalarm” weerklinkt en onmiddellijk daarop een aantal heftige knallen, gepaard met het ratelen van mitrailleurs, zijn oor treft. Het hoofd der hoofdmacht heeft de brug over het EINDHOVENSCH KANAAL Z. van URKHOVEN betreden en op dit oogenblik duiken een aantal Roode gevechtsvliegtuigen, telkenmale drie toestellen bijeen, uit de laag hangende wolken en bestoken met bommen en mitrailleurs de colonne en de brug. Gelukkig was door de zorg van den D.C. bij de brug een peloton mitrs. tl. opgesteld, om het overtrekken te beschermen. (G e v . H a n d l . II p. 372 en 351). Ook laten de troepenmitrailleurs zich niet onbetuigd (V. V e l d d . p. 363). Een der achterste vliegtuigen slaat dicht bij den RUL met een zwaren slag tegen den grond en vliegt in brand. Het aantal doden en gewonden in de colonne is niet groot, echter is het voorste gedeelte van de colonne min of meer uiteen gespat en zijn enkele paarden van II—3 R.A. getroffen, zoodat het eenige minuten duurt voor de marsch wordt hervat. In looppas gaan de compagnieën over de brug. Deze is slechts licht beschadigd, wat C.—17 R.I. met een zucht van verlichting verneemt. Hij had anders pioniers uit de voorhoede terug moeten halen om de brug te herstellen. Eén compagnie per divisie is toch ook minstens een compagnie te weinig denkt C.—17 R.I. nog, ook al beschikt de D.G. nog over een bataljon. Jammer ook, dat wij geen infanterie-pioniers hebben opgeleid, in 11 maanden was dat met uitgezochte kerels wellicht mogelijk geweest!

De regimentsarts is onmiddellijk naar de plaats des onheils gereden en doet — onder nadere goedkeuring van den R.C. — te HULST een *marschverbandplaats* inrichten. (I.R. II B p. 671).

De R.C. popelt om ook zijnerzijds daarheen te galoppeeren en zijn troepen door zijn tegenwoordigheid te bemoedigen, maar eerst moet hij de noodzakelijke maatregelen tegen het gevaar op den grond nog treffen.

Alvorens deze te vermelden willen wij nog één factor naar voren brengen, dien C.—17 R.I. zich om 11.00 niet behoeft voor den geest te halen, omdat deze daarin reeds lang is gegrift, maar dien wij onze lezers niet willen onthouden.

De MIDDELEN, die de Marschgroepscommandant in de hand heeft om 's vijands wil te breken zijn hem en den lezer bekend. De capaciteit van het beschikbare materieel behoort tot de parate kennis, die onmisbaar is om te kunnen vechten. Van één strijdmiddel en wel het allervoornaamste, n.l. *de strijders zelf*, is de capaciteit echter maar voor een zeer klein deel in getallen vast te leggen en overigens een wisselende factor. De stemming van het volk, welke zich vooral in de infanterie weerspiegelt; de vredesopleiding; de krijgservaring; de samenhang in de eenheden; de verpleging; de invloed van den commandant, dit alles en meer nog beïnvloedt de waarde van den troep.

Bij Marschgroep 17 R.I. is de *stemming*, zooals bij Blauwe troepen voor het eerste ernstige treffen valt te verwachten, ernstig en vastberaden. De *verpleging* was tot dusver zoo goed als in oorlogstijd mogelijk is. De critieke jaren, waarin de Blauwe aanvoerders vreesden troepen voor den vijand te moeten brengen, die slechts 5½ maand hadden geoeft en, door te weinig herhalingsoefeningen, zelfs de in dezen tijd verkregen *geoeftendheid* niet hadden behouden, zijn voorbij gegaan. Het gros der troepen heeft thans in 11 maanden eersten oefentijd een behoorlijke grondslag van geoeftendheid verkregen, het aantal herhalingsoefeningen is uitgebreid, het kader heeft geleegenheid gehad met troepen te oefenen. Echter is het niet gelukt het kaderleger — welk stelsel in

Blauwland na den Wereldoorlog werd losgelaten — te herstellen. De bataljons, afdelingen en kleinere eenheden zijn dus eerst bij mobilisatie gevormd en voor het grootste deel geëncadreerd met reserve- en dienstplichtig kader. De krijgsverrichtingen zijn onmiddellijk na de mobilisatie begonnen en dus is er nog weinig gelegenheid geweest aanvoerders en troepen aan een te smeden tot werkelijke *éenheden*. C.—17 R.I. weet, dat hij zijn *troepen* dus *vast in de hand* moet *houden*, zijn ondercommandanten door *scherp omlijnde bevelen* naar zijn wil moet doen handelen. Hij heeft zijn officieren er op gewezen, dat zij, vooral in den beginne, hun troepen door *persoonlijk voorgaan* over de moeilijke oogenblikken moeten heenhelpen en niets verzuimen om zoo spoedig mogelijk den tusschen aanvoerders en troepen onmisbaren band te leggen.

C.—17 R.I. is vast besloten van *het eerste treffen een succes* te maken, want hij weet, dat niets beter in staat is om den troep zelfvertrouwen en vertrouwen in de leiding te geven.

De maatregelen van C.—17 R.I.

Door Kapitein-adjutant mondeling aan C.—Voorhoede:

„Voorhoede neemt en behoudt Westrand boschterrain bij AALST, onder beveiliging richting VALKENSWAARD. Ik doe verkennen richting VALKENSWAARD.

De bruggen bij AALST oogenblikkelijk veilig stellen tegen pantsergevaar, waartoe 17 C. Pg. geheel tot Uw beschikking komt.

II—3 R.A. verleent de voorhoede rechtstreekschen steun”.

Tot C.—17 C. Pg., die zich bij C.—17 R.I. bevindt:

„17 C. Pg. komt ter beschikking C.—Voorhoede”.

Tot C.—II—3 R.A., die zich bij C.—17 R.I. bevindt:

„II—3 R.A. verleent rechtstreekschen steun aan de voorhoede en gaat zoo spoedig mogelijk zoodanig in stelling, dat de voorhoede kan worden gesteund bij het overschrijden van de TONGELREEP en het vasthouden van W. rand boschterrain bij AALST”.

Tot C.—peloton ruiters (min een groep):

„Marcheer zoo snel mogelijk naar EKENROOL, verken vandaar richtingen VALKENSWAARD en ACHTEREIND en neem verband op met het zich N.O. van VALKENSWAARD bevindende deel van 2 R.H. Ik wensch in het bijzonder te weten of rekening moet worden gehouden met doordringen des vijands richting AALST en of vijand pantser heeft ingezet. Onderweg melden bij Voorhoede-commandant en berichten mede aan dien commandant”.

Tot luitenant toegevoegd:

„Rijdt met twee motorordonnansen naar C.—2 R.H. te WAALRE en blijf aldaar als mijn officier-inlichter tot de lichte troepen in ons vak door de voorhoede zijn opgenomen. Ik wensch in het bijzonder te worden ingelicht omtrent toestand en voornemens van 2 R.H. Kan DOMMEL nog worden gehouden? Hoe staat het bij VALKENSWAARD? Deel C.—2 R.H. mijn maatregelen mede en verzoek hem de bruggen bij AALST te blijven dekken”.

Per motorordonnans schriftelijk aan D.C.:

„In verband met ontruiming VALKENSWAARD door onze lichte troepen, voorhoede opdracht gegeven zich vooreerst meester te maken van Westrand

bedekte terrein bij AALST. Pantserafweergeschut vooruit geworpen. Verzoeken beschikbaarstelling van een tweede compagnie pantserafweergeschut. Zoo juist luchtaanval op brug bij HULST. Brug intact gebleven”.

Deze korte bevelen wekken levendige actie. Motoren bruisen heen, het pantserafweergeschut gaat met volle kracht naar voren, de huzaren galopperen richting EKENROOI. C.—II—3 R.A. doet de batterij, die achter de voorhoede marcheert, bij RIEL in een reeds vroeger verkende stelling gaan. De beide andere batterijen krijgen opdracht, zoodra mogelijk, nabij EIKENBURG in stelling te gaan. Eerstbedoelde batterij kan zoo noodig later hierbij aansluiten. Een *artillerie-inlichtingsgroep* vervoegt zich bij den Voorhoedecommandant.

Laatstbedoelde commandant beveelt aan C.—17 C. Pg.:

„Belet in Z.W. rand AALST—EKENROOI het doordringen van vijandelijke pantserwagens tot de TONGELREEP-bruggen aldaar. Door één gedetacheerd stuk brug O. van LAAREIND afsluiten. Ons peloton huzaren verkent uit EKENROOI richtingen VALKENSWAARD en ACHTEREIND”.

De voorhoedecommandant is zich bewust, dat deze opdracht niet ondenkbaar is. Ondanks de drie motormitrailleurgroepen, met tezamen 6 lichte mitrailleurs, waarover C.—17 C. Pg. beschikt, is deze compagnie toch niet in staat zich zelfstandig te handhaven tegen gemengde vijandelijke troepen van eenige sterkte en zouden de kanonnen in een dergelijken strijd gevaar lopen verloren te gaan. De voorhoedecommandant heeft dus overwogen er mede te volstaan ook de bruggen bij AALST af te sluiten, m.a.w. het geschut op den Oostelijken Tongelreepoever op te stellen. De in dit opzicht niet scherp genoeg geredigeerde opdracht van C.—17 R.I. (vergelijk hiermede de opdracht van den voorhoedecommandant aan C.—17 C. Pg.) liet hiertoe wel vrijheid. Door een dergelijke opstelling zou echter het overtrekken van de TONGELREEP, en dus het voldoen aan het eerste gedeelte van de opdracht der voorhoede, door enkele doorgedrongen vijandelijke pantserwagens zeer kunnen worden bemoeijlikt. Voorts wordt het risico voor 17 C. Pg. aanmerkelijk verminderd, doordat terugtrekkende deelen van 2 R.H. op en ter weerszijden van het pantserafweer geschut terugvallen en de voorhoede binnen een uur ter plaatse komt. Alles bijeen genomen meent de voorhoedecommandant dus het risico te moeten en te kunnen op zich nemen.

Voorts zendt de Voorhoedecommandant de tot zijn beschikking gehouden groep huzaren naar heuvelterrein W. van LAAREIND, teneinde ook tegen verrassingen uit die richting te worden behoed met *opdracht*: „Ik wensch in het bijzonder er van op de hoogte te blijven of vijand spoorbaan overschrijdt en verder of vijand brug O. van LAAREIND nadert”.

De Divisiecommandant grijpt in.

Om 11.20 stopt bij Pl. 35 aan den straatweg van EINDHOVEN naar GELDROP een auto en daaruit stapt de Chef van den Staf der Vde Divisie, die het volgende mededeelt.

„Sedert omstreeks 11.00 rukt *vijandelijke infanterie, ondersteund door artillerie*, over de BROEKHOVENSCHE HEIDE en uit VELDHOVEN op. De D.C. neemt aan, dat dit voorhoeden zijn van een *divisie*, die, met den straatweg VELDHOVEN—EINDHOVEN als as, opmarcheert.

Tegen VALKENSWAARD marcheert blijkbaar uit Z.W. richting eveneens een *divisie* op.

De D.C. rekent er op, dat de *vijand zal aanvallen*.

2 R.H. gaat verdragend terug op de lijn AKKEREIND—AALST—TONGELREEP.

De D.C. is voornemens allereerst de lijn AKKEREIND—W. rand boschterrein bij AALST in bezit te nemen en te houden, om vervolgens uit deze lijn uit te breken, eerst door een plaatselijken aanval links ter bereiking van den DOMMEL, dan door een plaatselijken aanval rechts ter vermeerstering van het heuvelterrein bij VELDHOVEN.

Het linker voorhoedebataljon van de Rechter marschgroep zal genoemde lijn vermeesteren tusschen den DOMMEL en het heuvelterrein W. van LAAREIND (inbegrepen).

VI Div. zal de lijn KLEINVEN (Z.W. van AALST)—VISCHVIJVERS vermeesteren en dan — in aansluiting met V Div. — eveneens doorstooten naar den DOMMEL.

Opricht Marschgroep 17 R.I.: C.—Marschgroep 17 R.I. doet de voorhoede de genoemde lijn tusschen het heuvelterrein W. van LAAREIND (niet inbegrepen) en KLEINVEN nemen en vasthouden en treft voorbereidingen om, volgens nader te ontvangen bevelen, met de hoofdmacht uit deze lijn aan te vallen met zwaartepunt op WAALRE en LIMMEREIND.

17 R.I. wordt daartoe versterkt met 1—III Bataljon Pioniers (gemotoriseerd)¹⁾ en met 1—V Bataljon Pantserafweergeschut²⁾, welke onderdeelen omstreeks 12.00 bij POMPSTATION ter beschikking van C.—17 R.I. komen.

C.—17 R.I. kan er voorts op rekenen, dat de bevelen aanval *rechtstreeks* zal worden *gesteund* door II en III—3 R.A. (10 hw.), vereenigd tot een groep onder C.—II—3 R.A.

De D.C. verwacht zoo spoedig mogelijk *bericht*, wanneer C.—17 R.I. den aanval denkt te kunnen inzetten".

De regimentsadjutant heeft het ontvangen bevel met korte woorden, de opdracht letterlijk, aangeteekend en herhaald. (V. V e l d d . p. 14). Ook den regimentsinlichtingsofficier heeft de nieuwe gegevens omtrent den vijand vastgelegd.

C.—17 R.I. deelt voor het vertrek van den Chef van den Staf der divisie nog mede, welke maatregelen hij reeds heeft genomen, hetgeen dien officier de opmerking ontlokt: „Het is toch maar goed, dat de Generaal (in het Blauwe leger zijn de D.Cn. evenals overal elders generaal-majoor) met marschgroepen heeft laten opmarcheeren! In dezen tijd van snelle wapenen en snelle besluiten is men anders altijd een slag achter!"

Het kanongebulder is intusschen in kracht toegenomen, uit de richting VALKENSWAARD verneemt men gevechtsgedruisch.

Welke zijn de *overwegingen* en c.q. de *maatregelen* van den Marschgroepscommandant?

(Wordt vervolgd).

¹⁾ Aangenomen is, dat III D.G. beschikt over een gemotoriseerd pionierbataljon, (III B.P.), waarvan een compagnie ter beschikking is gesteld van C.—V Div.

²⁾ Aangenomen is, dat de divisie beschikt over een gemotoriseerd bataljon pantserafweergeschut (V B. Pg.) van 3 compagnieën à 9 stukken.

HET VOORSCHRIFT VERBINDINGS- DIENST VOOR DE KONINKLIJKE- LANDMACHT

getoetst aan de sindsdien verschenen Voorschriften Veld-
dienst, Gevechtshandleiding en Infanterie-Reglement,

DOOR G. STÜRM,
Majoor der Infanterie.

II (vervolg van pag. 95).

Bezien we nu op welke wijze in de verschillende voorhoedegevallen van ons V.Veldd. volgens het bestaande systeem (punten 114 en 115 V.Vbdd.) in de voorhoede(n) de telefonische verbindingen in en ten behoeve van de voorhoede(n) zijn ontstaan *tijdens het tot stand brengen der gevechtsaanraking*:

a. Geval I. De Divisie rukt op met marschgroepen, de rechter marschgroep bestaande uit één regiment, de linker marschgroep uit twee regimenten infanterie.

De telefoonverbindingen zijn weergegeven in Schets I.

De kop van de divisieverbindingsas heeft het rechter voorbataljon van de linker marschgroep kunnen volgen, het linker voorbataljon heeft zich ingevolge de punten 37 en 89 V.Vbdd. telefonisch aangesloten op de divisievoorcentrale.

De commandant van de rechter marschgroep heeft te P zijn commandopost gevestigd en van daaruit zich door zijn regimentsverbindingsafdeeling laten aansluiten op de divisievoorcentrale, terwijl hij verder uit P zijn voorhoedecommandant liet volgen door een uitleggende groep van zijn Vbd. A., welke, toen de voorhoedecommandant zijn cp. vestigde, dus aansloot op diens telefooncentrale.

Zoodra, na het tot stand brengen der gevechtsaanraking door de beide marschgroepscommandanten, de D.C. de leiding van het gevecht overneemt, heeft de D.C. de keuze of via de centrale te P verbonden te blijven met C.-I-R. Gr., of de commandant op te dragen zich rechtstreeks aan te sluiten op de divisievoorcentrale.

Welke oplossing de D.C. prefereert hangt van vele omstandigheden af. Neemt hij de laatste, dan blijkt hieruit, dat deze extra tijd zal vergen, hetgeen in dit stadium wel bezwaarlijk is.

b. Geval II. De Divisie rukt op in verschillende colonnes, de hoofdmacht van de Divisie wordt beveiligd door twee voorhoeden.

De telefoonverbindingen zijn weergegeven in schets II.

De kop van de divisieverbindingsas heeft het linker voorhoede-bataljon van

de rechter colonne kunnen volgen, het rechter voorhoedebataljon dier colonne heeft zich ingevolge de punten 37 en 89 van het V.Vbdd. aangesloten op de divisievoorcentrale, terwijl de verbinding met het voorhoedebataljon der linker colonne is tot stand gebracht overeenkomstig het systeem vervat in punt 115 V.Vbdd.

c. Geval III. De Divisie rukt op in verschillende colonnes, de hoofdmacht wordt beveiligd door één voorhoede.

De telefoonverbindingen worden tot stand gebracht geheel in overeenstemming met den inhoud van punt 115 V.Vbdd. (zie Schets III).

De vraag doet zich voor onder welke tactische omstandigheden de hierboven geschetste telefoonverbindingen in de voorhoede(n) gerechtvaardigd zijn.

Volgens onze voorschriften (punt 115 V.Vbdd.) is zulks het geval zoodra de voorhoedecommandant den indruk krijgt, dat de voorhoede weldra op krachtigen weerstand zal stuiten m.a.w. wanneer de gevechtsaanraking tot stand zal worden gebracht.

Naar onze meening zullen echter reeds vroeger telefoonverbindingen in de voorhoede benodigd kunnen zijn b.v. gedurende den vrij langen tijd dat de Divisie in een D.G.-lijn moet halt maken alvorens den opmarsch naar een volgende D.G.-lijn te mogen voortzetten, (punt 339 Gev. Handl.) hetgeen niet geschiedt vóór men weet of deze lijn kan worden bereikt.

Nu moet men aan de hand van de Gev. Handl. goed onderscheiden den opmarsch (inbegrepen den naderingsmarsch):

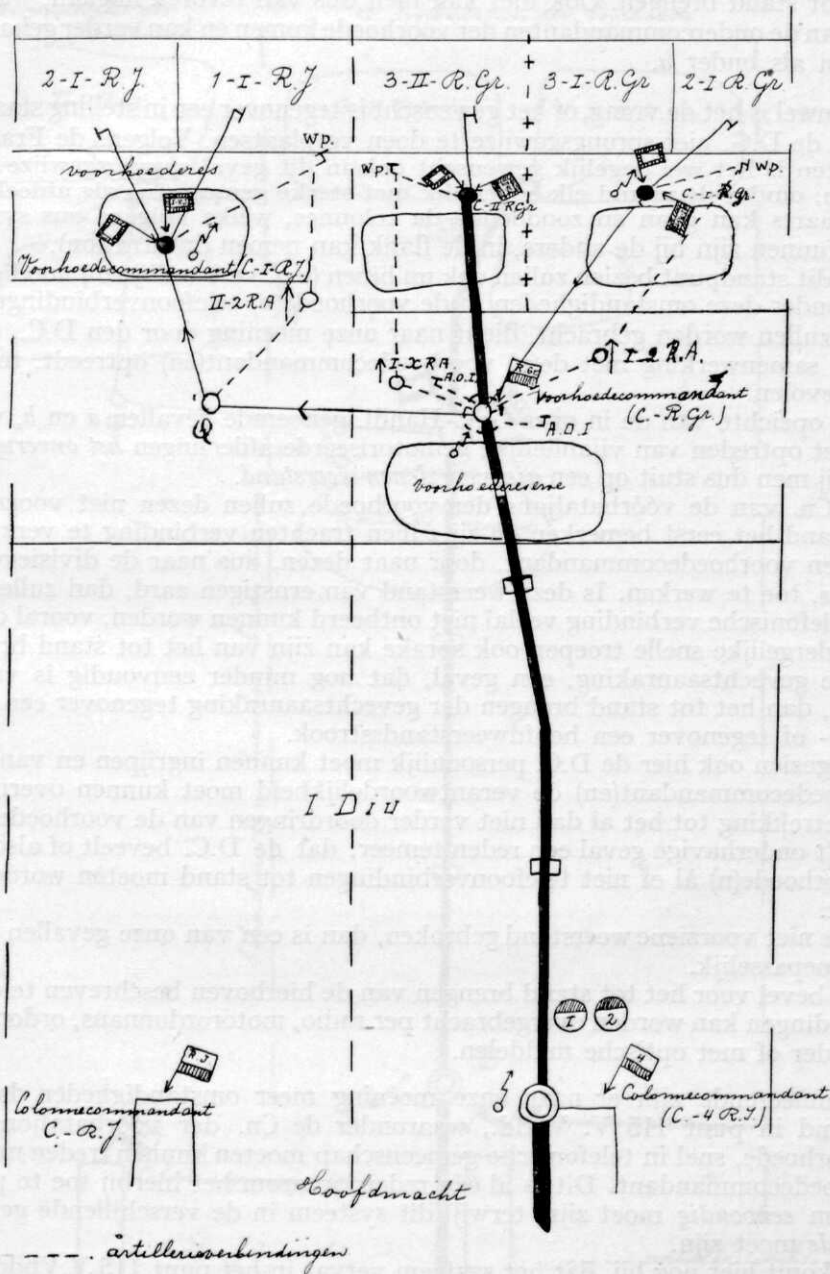
- a. met sprongen (vijand ook in beweging) en
- b. zonder sprongen (vijand staat stil).

ad. a. Is de hoofdmacht in een D.G.-lijn aangekomen, dan moeten de voorhoeden zich kunnen verdedigen, teneinde die hoofdmacht gelegenheid te geven zich voor een aanval gereed te stellen of zich ter verdediging in te richten; men heeft de cpn. in de voorhoede(n) reeds van tevoren kunnen vaststellen, ter hoogte van de cpn. van de ondercommandanten der voorhoede(n) wordt een vooruitgeschoven verbindingspost met divisievoorcentrale, tevens cp. van den voorhoedecommandant, (c.q. van één der twee voorhoedecommandanten), gevestigd.

Dit punt wordt tijdig bekend gemaakt, de ondercommandanten kunnen zich hierop telefonisch aansluiten.

De voorhoedecommandant is nu in staat zijn ondercommandanten bevelen te geven, terwijl ingeval de Divisie met twee voorhoeden oprukt, de D.C., via de divisievoorcentrale, ook telefonisch is verbonden met den voorhoedecommandant vóór de colonne, welke niet langs de divisieverbindingsas oprukt. (Zie Schets II).

Naar onze meening dienen in dit geval de Cn. van de voorbataljons der voorhoede zich op bevel van den voorhoedecommandant telefonisch te verbinden met de divisievoorcentrale (cp. van den voorhoedecommandant), terwijl indien met twee voorhoeden wordt opgerukt, de commandant der voorhoede, welke niet oprukt langs de divisieverbindingsas, op bevel van den D.C. eveneens aansluit op de divisievoorcentrale.

Schets II V. Veld. Bijlage X Geval II.

De Divisie rukt op in verschillende colones. De hoofdmacht van de Divisie wordt beveiligd door twee voorhoeden.

ad. b. Hier weet men waar de vijand staat; men zal gevechtsaanraking met hem tot stand brengen. Ook hier kan men dus van tevoren nagaan, waar de cpn. van de ondercommandanten der voorhoede komen en kan verder gehandeld worden als onder *a.*

Evenwel is het de vraag, of het gewenscht is tegenover een in stelling staanden vijand de D.G. niet-sprongsgewijze te doen verplaatsen. Volgens de Fransche inzichten is het wel degelijk gewenscht ook in dit geval sprongsgewijze op te rukken, omdat de vijand elk oogenblik met sterke gemotoriseerde afdeelingen voorwaarts kan gaan en zodoende de colonnes, welke volgens ons systeem vóór kunnen zijn bij de andere, in de flank kan nemen (infiltration).

Uit dit standpunt bezien zullen ook nu lijnen (c.q. verbandlijnen) noodig zijn.

Of onder deze omstandigheden in de voorhoede(n) telefoonverbindingen tot stand zullen worden gebracht, dient naar onze meening door den D.C., die in nauwe samenwerking met de(n) voorhoedecommandant(en) optreedt, te worden bevolen.

Ten opzichte van de in onze Gev. Handl. genoemde gevallen *a* en *b*, vormt b.v. het optreden van vijandelijke gemotoriseerde afdeelingen *het onverwachte*, waarbij men dus stuit op een *niet voorzienen weerstand*.

De Cn. van de vóórbataljons der voorhoede zullen dezen niet voorzienen weerstand het eerst bemerken en zij zullen trachten verbinding te verkrijgen met den voorhoedecommandant, door naar dezen, dus naar de divisieverbindingsas, toe te werken. Is deze weerstand van ernstigen aard, dan zullen ook hier telefonische verbinding veelal niet ontbeerd kunnen worden, vooral omdat tegen dergelijke snelle troepen ook sprake kan zijn van het tot stand brengen van de gevechtsaanraking, een geval, dat nog minder eenvoudig is vast te stellen, dan het tot stand brengen der gevechtsaanraking tegenover een voorposten- of tegenover een hoofdweerstandsstrook.

Aangezien ook hier de D.C. persoonlijk moet kunnen ingrijpen en van de(n) voorhoedecommandant(en) de verantwoordelijkheid moet kunnen overnemen met betrekking tot het al dan niet verder doordringen van de voorhoede(n), is dit in 't onderhavige geval een reden temeer, dat de D.C. beveelt of alsdan in de voorhoede(n) àl of niet telefoonverbindingen tot stand moeten worden gebracht.

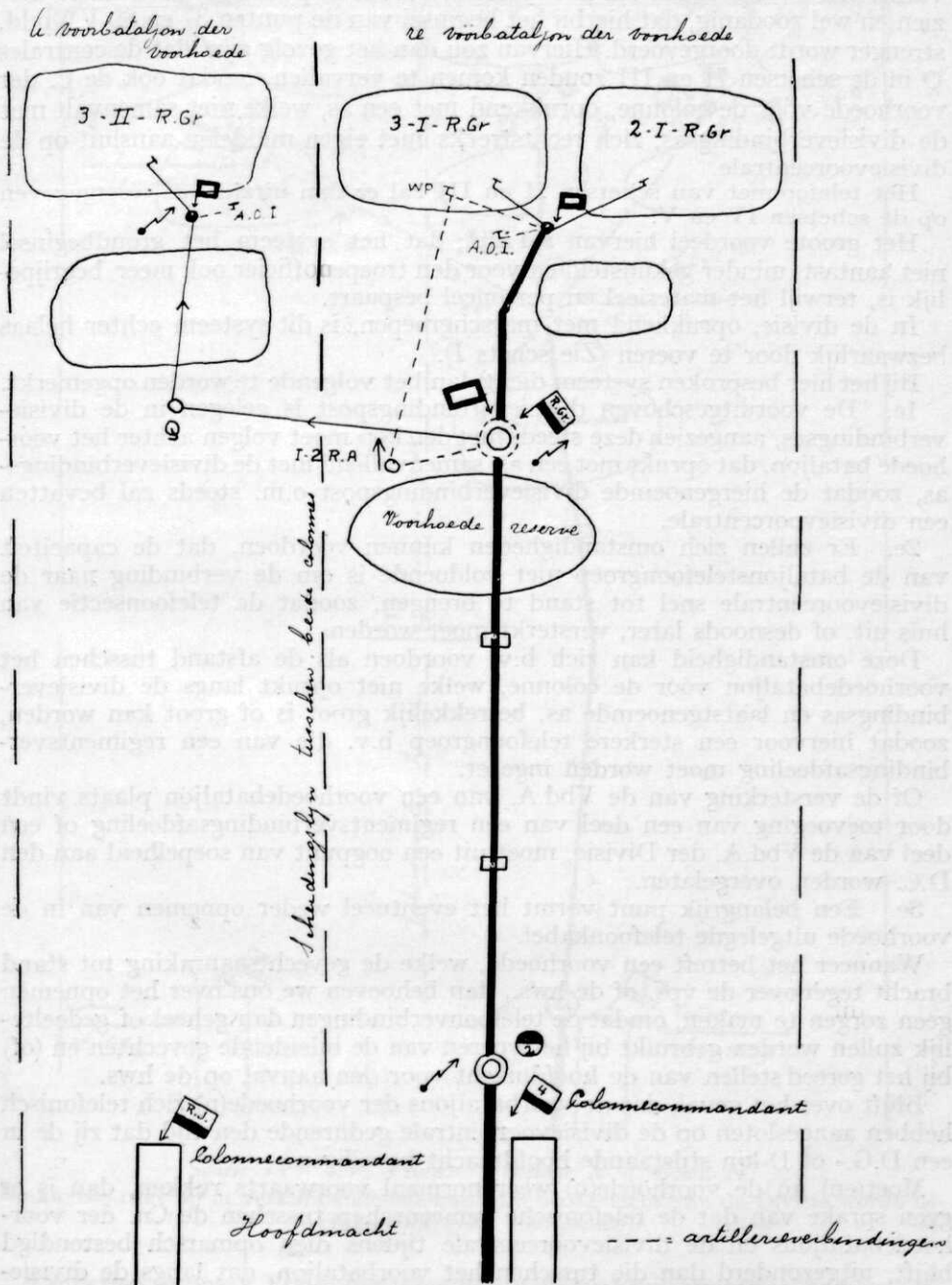
Is de niet voorziene weerstand gebroken, dan is een van onze gevallen *a* of *b* weer toepasselijk.

Het bevel voor het tot stand brengen van de hierboven beschreven telefoonverbindingen kan worden overgebracht per radio, motorordonnans, ordonnans-wielrijder of met optische middelen.

Resumeerende zijn er naar onze meening meer omstandigheden dan die, genoemd in punt 115 V. Vbdd., waaronder de Cn. der vóórbataljons van de voorhoede, snel in telefonische gemeenschap moeten kunnen treden met den voorhoedecommandant. Dit is al één reden, waarom het hierbij toe te passen systeem *eenvoudig* moet zijn, terwijl dit systeem in de verschillende gevallen *hetzelfde* moet zijn.

Nu komt hier nog bij, dat het systeem vervat in het punt 115 V. Vbdd. destijds gebaseerd werd op de z.g. gemeenschappelijke voorhoede, zoals deze bij het gewijzigde punt 277 van het V. Veldd. 1925, deel II, meer op den voorgrond werd geplaatst.

De verschillende voorhoedegevallen in V. Veldd. 1934 (Bijlage X en punt 294) maken het er uit een verbindingsoogpunt echter niet eenvoudiger op en dit

Schets III V. Veldd. Bijlage X Geval III.

De Divisie rukkt op in verschillende colonnes, de hoofdmacht wordt beveiligd door één voorhoede.

vormt een tweede reden om het systeem, vervat in punt 115 V.Vbdd. te herzien en wel zoodanig, dat hierbij het beginsel van de punten 37 en 89 V.Vbdd. strenger wordt doorgevoerd. Hiervan zou dan het gevolg zijn, dat de centrales Q in de schetsen II en III zouden komen te vervallen, omdat ook de C. der voorhoede vóór de colonne, oprukkend met een as, welke niet samenvalt met de divisieverbindingsas, zich rechtstreeks met eigen middelen aansluit op de divisievoorcentrale.

Het telefoonnet van schetsen II en III zal er dan uitzien als weergegeven op de schetsen IV en V.

Het groote voordeel hiervan zal zijn, dat het systeem het grondbeginsel niet aantast, minder gekunsteld en voor den troepenofficier ook meer begrijpelijk is, terwijl het materieel en personeel bespaart.

In de divisie, oprukkend met marschgroepen, is dit systeem echter helaas bezwaarlijk door te voeren (Zie schets I).

Bij het hier besproken systeem dient dan het volgende te worden opgemerkt.

1e. De vooruitgeschoven divisieverbindingspost is gelegen in de divisieverbindingsas, aangezien deze steeds met den kop moet volgen achter het voorhoede bataljon, dat oprukt met een as, samenvallend met de divisieverbindingsas, zoodat de hiergenoemde divisieverbindingspost o.m. steeds zal bevatten een divisievoorcentrale.

2e. Er zullen zich omstandigheden kunnen voordoen, dat de capaciteit van de bataljonstelefoongroep niet voldoende is om de verbinding naar de divisievoorcentrale snel tot stand te brengen, zoodat de telefoonsectie van huis uit, of desnoods later, versterkt moet worden.

Deze omstandigheid kan zich b.v. voordoen als de afstand tusschen het voorhoedebataljon vóór de colonne, welke niet oprukt langs de divisieverbindingsas en laatstgenoemde as, betrekkelijk groot is of groot kan worden, zoodat hiervoor een sterkere telefoongroep b.v. die van een regimentsverbindingsafdeeling moet worden ingezet.

Of de versterking van de Vbd.A. van een voorhoedebataljon plaats vindt door toevoeging van een deel van een regimentsverbindingsafdeeling of een deel van de Vbd.A. der Divisie, moet uit een oogpunt van soepelheid aan den D.C. worden overgelaten.

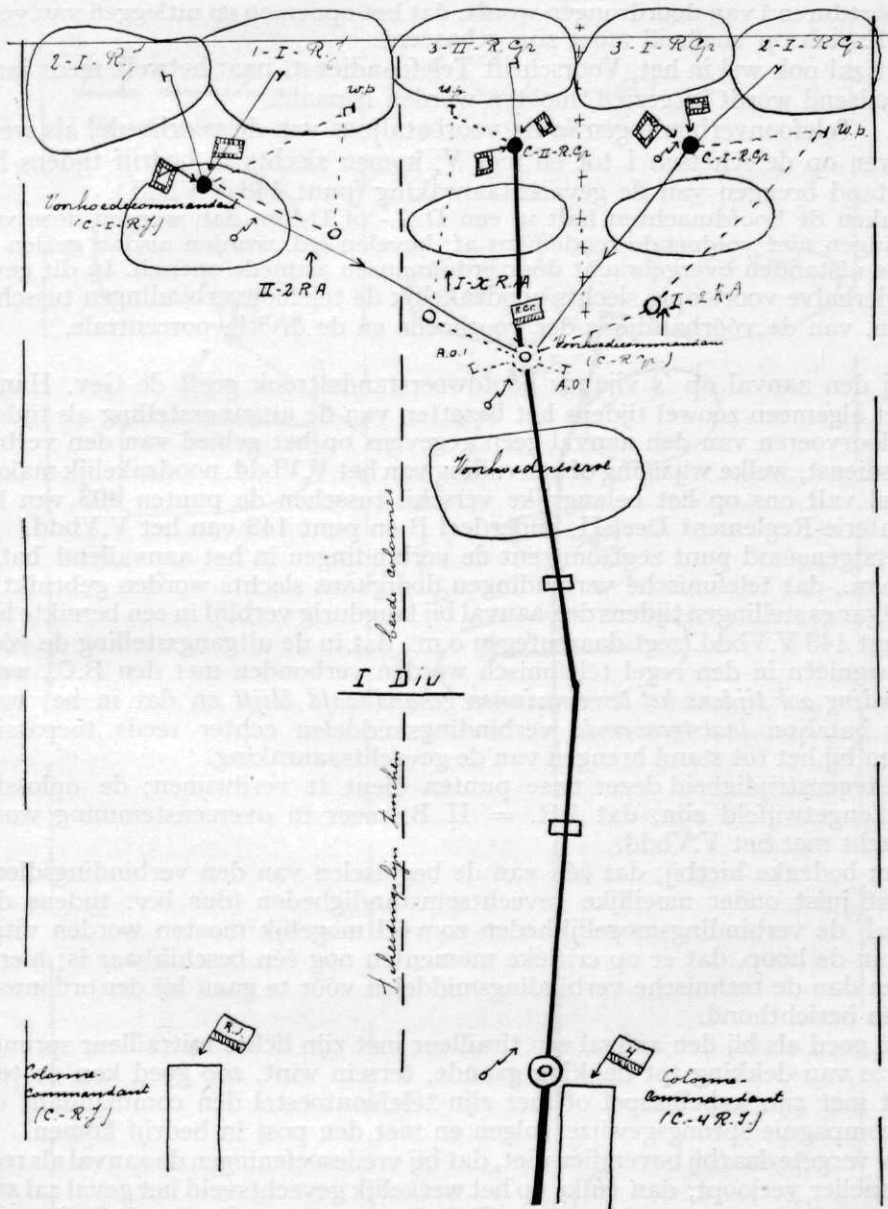
3e. Een belangrijk punt vormt het eventueel weder opnemen van in de voorhoede uitgelegde telefoonkabel.

Wanneer het betreft een voorhoede, welke de gevechtsaanraking tot stand bracht tegenover de vps. of de hws., dan behoeven we ons over het opnemen geen zorgen te maken, omdat de telefoonverbindingen dan geheel of gedeeltelijk zullen worden gebruikt bij het voeren van de inleidende gevechten en (of) bij het gereed stellen van de hoofdmacht voor den aanval op de hws.

Blijft over het geval, dat de voorbataljons der voorhoede(n) zich telefonisch hebben aangesloten op de divisievoorcentrale gedurende den tijd dat zij de in een D.G.- of D-lijn stilstaande hoofdmacht beveiligen.

Moet(en) nu de voorhoede(n) weer normaal voorwaarts rukken, dan is er geen sprake van dat de telefonische gemeenschap tusschen de Cn. der voorhoedebataljons en de divisievoorcentrale tijdens dien opmarsch bestendig blijft, uitgezonderd dan die tusschen het voorbataljon, dat langs de divisieverbindingsas oprukt en de divisievoorcentrale.

Integendeel, de telefoonkabel moet worden opgenomen (door het eigen personeel), zij moet blijven liggen (als verbruiksmaterieel) of zij moet worden overgegeven aan volgende onderdeelen met uitwisseling (punt 91 V.Vbdd.).

Schets IV V. Veld. Bijlage X Geval II.

De Divisie rukt op in verschillende colonnes. De hoofdmacht van de Divisie wordt beveiligd door twee voorhoeden.

Aangezien in ons V.Vbdd. het laten liggen als verbruiksmaterieel niet is opgenomen, moet tusschen de beide andere oplossingen worden gekozen. Hierbij dient naar onze meening aan de eerste oplossing de voorkeur te worden gegeven. Het is daarom zoozeer gewenscht, dat het op te leiden verbindingspersoneel

er voortdurend van doordrongen wordt, dat het opnemen en uitleggen van veldkabel *steeds* op snelheid moet zijn gebaseerd.

Dit zal ook wel in het, Voorschrift Telefoon dienst, naar hetwelk reeds jaren reikhalzend wordt uitgezien, moeten worden bepaald.

4e. Telefoonverbindingen *in* de voorbataljons van de voorhoede, als weergegeven op de schetsen I tot en met V, komen slechts in bedrijf tijdens het tot stand brengen van de gevechtsaanraking (punt 143 V.Vbdd.).

Maken de hoofdmachten halt in een D.G.- of D-lijn, dan werpen deze verbindingen niet voldoende rendement af; bevelen e.d. worden alsdan gezien de kleine afstanden overgebracht door ordonnansen alsmede optisch. In dit geval zijn derhalve voorloopig slechts noodzakelijk de telefoonverbindingen tusschen de Cn. van de vóórbataljons der voorhoede en de divisievoorcentrale.

Bij den aanval op 's vijands hoofdweerstandsstrook geeft de Gev. Handl. in het algemeen zoowel tijdens het bezetten van de uitgangsstelling als tijdens het doorvoeren van den aanval geen gegevens op het gebied van den verbindingdienst, welke wijziging of aanvulling van het V.Vbdd. noodzakelijk maken.

Wel valt ons op het belangrijke verschil tusschen de punten 403 van het Infanterie-Reglement Deel II, onderdeel B en punt 143 van het V.Vbdd.

Eerstgenoemd punt zegt omtrent de verbindingen in het aanvallend bataljon o.m., dat telefonische verbindingen doorgaans slechts worden gebruikt in de uitgangs stellingen tijdens den aanval bij langdurig verblijf in een bereikte lijn.

Punt 143 V.Vbdd. zegt daarentegen o.m., dat in de uitgangsstelling de vóórcompagnieën in den regel telefonisch worden verbonden met den B.C., *welke verbinding ook tijdens het terreinwinnen gehandhaafd blijft* en dat in het *voorhoede* bataljon *laatstgenoemde* verbindingsmiddelen echter reeds toepassing vinden bij het tot stand brengen van de gevechtsaanraking.

De tegenstrijdigheid dezer twee punten dient te verdwijnen; de oplossing moet ongetwijfeld zijn, dat I.R. = II B. meer in overeenstemming wordt gebracht met het V.Vbdd.

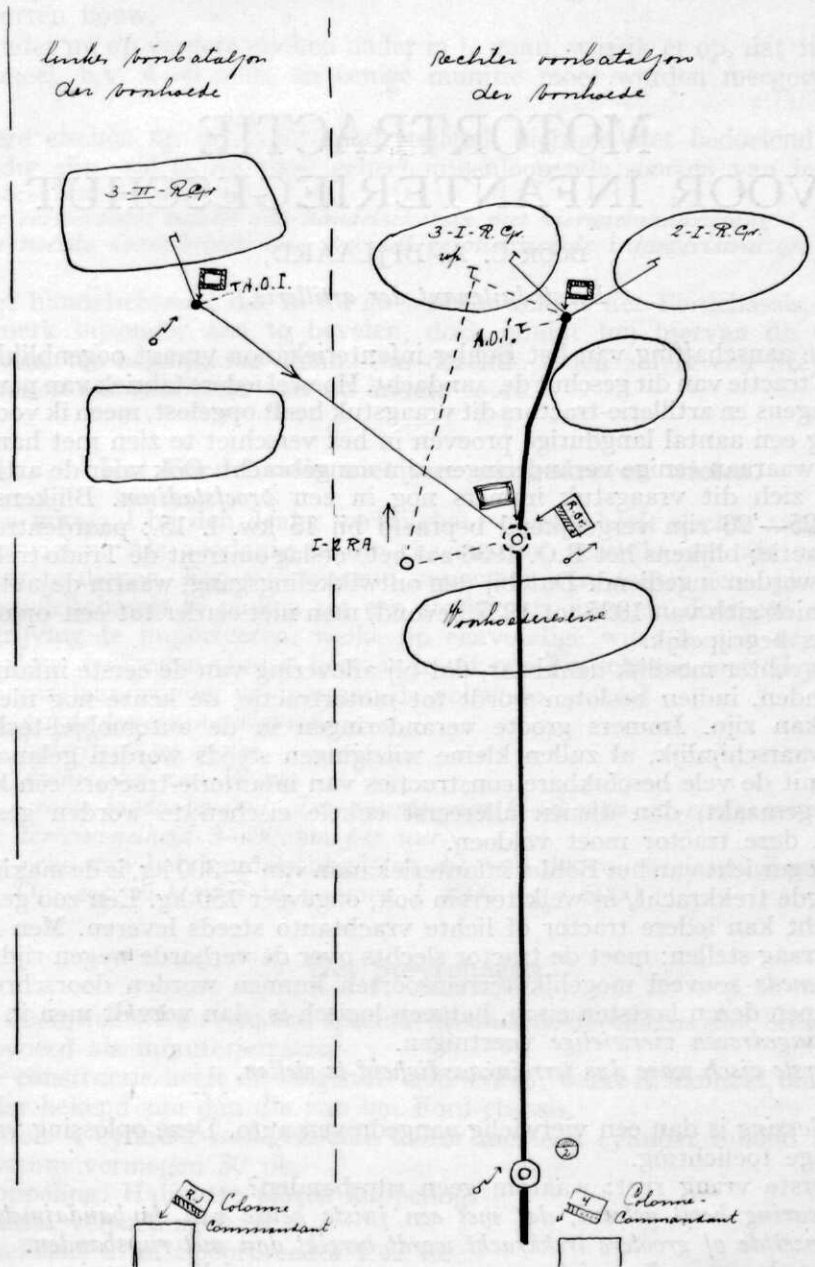
Men bedenke hierbij, dat één van de beginselen van den verbindingdienst is, dat juist onder moeilijke gevechtsumstandigheden (dus b.v. tijdens den aanval) de verbindingsmogelijkheden zooveel mogelijk moeten worden uitgebuit, in de hoop, dat er op critieke momenten nog één beschikbaar is; hierbij dienen dan de technische verbindingsmiddelen vóór te gaan bij den ordonnans en den berichthond.

Zoo goed als bij den aanval een tirailleur met zijn lichte mitrailleur sprongsgewijze van dekking tot dekking gaande, terrein wint, zoo goed kan de telefonist met zijn kabelhaspel of met zijn telefoontoestel den commandant der vóórcompagnie sprongsgewijze volgen en met den post in bedrijf komen.

Men vergete daarbij bovendien niet, dat bij vredesoefeningen de aanval als regel veel sneller verloopt, dan zulks op het werkelijk gevechtveld het geval zal zijn.

Niettemin kunnen er zich omstandigheden voordoen, die den B.C. doen besluiten de vóórcompagnieën *niet* telefonisch verbonden te doen blijven, of dat hij b.v. achter het midden der vóórcompagnieën één telefoonpost laat volgen, welke door ordonnansen betrekkelijk gemakkelijk is te bereiken.

Tenslotte dient in het V.Vbdd. te worden vermeld met welke middelen het verbindingsvliegtuig aan de infanterie het sein zal geven, waaruit kan worden afgeleid hoe laat een voorwaartsche beweging, welke tijdelijk tot staan is gekomen, moet worden hervat (punt 63 Infanterie-Reglement, deel II).

Schets V V. Veld. Bijlage X, Geval III.

De Divisie rukt op in verschillende colones. De voormacht wordt beveiligd door één voorhoede.

MOTORTRACTIE VOOR INFANTERIEGESCHUT

DOOR C. A. BIJLAARD,

Eerste-luitenant der artillerie.

Bij de aanschaffing van het Böhler infanteriekanon vraagt oogenblikkelijk de tractie van dit geschut de aandacht. Hoewel iedere fabriek van pantserwagens en artillerie-tractors dit vraagstuk heeft opgelost, meen ik voor ons land nog een aantal langdurige proeven in het verschiet te zien met handelschassis, waaraan eenige veranderingen zijn aangebracht. Ook voor de artillerie bevindt zich dit vraagstuk immers nog in een *proefstadium*. Blijkens het B.O. 1925—'26 zijn vergelijkend beproefd bij 15 kw. l. 15.: paardentractie-motortractie; blijkens het B.O. 1936 zal het verslag omtrent de Trado trekkers in 1937 worden ingediend. Dat bij den ontwikkelingsgang, waarin de automobieltechniek zich van 1925 tot 1937 bevond, men niet eerder tot een oplossing kwam, is begrijpelijk.

Het is echter moeilijk denkbaar, dat bij aflevering van de eerste infanterievuurmonden, indien besloten wordt tot motortractie, de keuze nog niet gemaakt kan zijn. Immers groote veranderingen in de automobiel-techniek zijn onwaarschijnlijk, al zullen kleine wijzigingen steeds worden gelanceerd.

Moet uit de vele beschikbare constructies van infanterie-tractors een keuze worden gemaakt, dan dienen allereerst enkele eischen te worden gesteld, waaraan deze tractor moet voldoen.

Bij het gewicht van het Böhler infanteriekanon van ± 300 kg, is de maximum benoedigde trekkracht, in welk terrein ook, ongeveer 150 kg. Een zoo geringe trekkracht kan iedere tractor of lichte vrachtauto steeds leveren. Men moet dus de vraag stellen: moet de tractor slechts over de verharde wegen rijden of moeten *mede* zooveel mogelijk terreinsoorten kunnen worden doorschreden.

Stelt men dezen laatsten eisch, hetgeen logisch is, dan vervalt men in *vierwielig aangedreven vierwielige* voertuigen.

Als eerste eisch ware dus terreinvaardigheid te stellen.

De oplossing is dan een vierwielig aangedreven auto. Deze oplossing vraagt nog eenige toelichting.

Als eerste vraag rijst: waarom geen rupsbanden?

De ervaring heeft geleerd, dat met een juiste keuze van de bandafmetingen steeds eenzelfde of grootere trekkracht wordt bereikt dan met rupsbanden.

Als tweede vraag doet zich voor: waarom geen zeswielig voertuig, waarvan de vier achterwielen aangedreven?

Deze oplossing geeft een lang voertuig en overwint moeilijker hindernissen dan een voertuig met aangedreven voorwielen.

Een *tweede eisch* te stellen aan een tractor voor infanteriegeschut is een korte draaicirkel m.a.w. een groote bewegelijkheid in het terrein.

De oplossing van deze vraag levert een voertuig met 4 bestuurbare wielen en korten bouw.

Zonder nu op verdere eischen nader in te gaan, wijs ik er op, dat nog eenig personeel, b.v. 4—6 man, en eenige munitie moet worden meegevoerd.

Deze eischen op den voorgrond stellend, hiermee niet bedoelend, dat zij volledig zijn, wil ik nu twee geheel uiteenlopende soorten van infanterietractors beschouwen.

De eerste soort betreft een handelschassis met vierwielaandrijving.

De tweede soort betreft een speciaal geconstrueerde infanterietractor.

Het handelschassis, dat ik nu ga beschouwen, is het Fordchassis, niet om dit merk bijzonder aan te bevelen, doch omdat mij hiervan de volledige gegevens ter beschikking staan. Om dezelfde reden zal ik een Steyrchassis bespreken als voorbeeld van de andere soort.

Het Fordchassis met vier aangedreven wielen.

Een normaal bij den dealer verkrijgbaar chassis heeft slechts aangedreven achterwielen. Als zoodanig is dit chassis niet geschikt om als infanterietractor te dienen. Een voortvarend importeur wist echter een oplossing om dit handelschassis te maken tot een sterke terreinwagen door een voorwielaandrijving te importeerden, welke op eenvoudige wijze is aan te brengen. Het aldus verkregen chassis bestaande uit een Fordchassis met 85 pk motor en vierwielaandrijving voldoet aan de volgende eischen:

1. *grote terreinvaardigheid,*
2. *bedrijfszekere motor,*
3. *draaicirkel van 16 m,*
4. *grote laadcapaciteit, dus ruimte voor 6—8 man en eenige munitie,*
5. *terreinsnelheid 3—30 km per uur.*

De prijs van het handelschassis en die van de voorwielaandrijving is vrij laag. Om een *richtprijs* te noemen f 4000 — f 5000.

Het Steyrchassis.

Beschouwen we nu nog een speciaal geconstrueerd chassis, het Steyrchassis, uitgevoerd als infanterietractor.

De constructie heeft de volgende kenmerken, welke ik aanhaal, omdat deze minder bekend zijn dan die van het Ford-chassis.

Motor: 4 cylinder *luchtgekoelde* motor met een cylinder inhoud 3.3 liter. Maximum vermogen 50 pk.

Koppeling: Halfnatte platen koppeling.

Aantal versnellingen: 8.

Wielbasis 2 m. Spoorbreedte 1.42 m.

Vierwielaandrijving. Vierwielbesturing.

Draaicirkel 12 m.

Plaats voor \pm 6 man en munitie.

Dit speciaal geconstrueerde voertuig voldoet dus blijkens bovenstaande kenmerken aan onderstaande eischen:

1. *grootte terreinvaardigheid,*
2. *bedrijfszekere motor,*
3. *draaicirkel van 12 m,*
4. *voldoende laadcapaciteit,*
5. *terreinsnelheid: 3—20 km per uur.*

De prijs van dit speciaal geconstrueerde voertuig is hooger en om weer een *richtprijs* te noemen f 8000 — f 10000.

Om nu een keuze te doen uit beide soorten, dus *eenerzijds* een handelschassis geschikt gemaakt voor terrein rijden en *anderzijds* een voor het terrein geconstrueerd chassis, moet m.i. overwogen worden, dat een speciaal voor het doel geconstrueerd chassis steeds de voorkeur moet hebben. Een deskundige vergelijking van de beide oplossingen zal steeds tot deze conclusie leiden.

Er rest dus de vraag of de hoogere prijs gerechtvaardigd is.

Als voordeel van een speciaal chassis springt direct in het oog, dat aan de opleiding van den chauffeur lagere eischen kunnen worden gesteld.

Met deze omstandigheid ware ernstig rekening te houden.

Conclusie.

Zonder mij uit te spreken over een dezer beide types infanterietractors, meen ik te kunnen zeggen, daar ik beide in het terrein heb zien werken, dat uit technisch oogpunt de speciaal geconstrueerde tractor verre de voorkeur heeft en dat een handelschassis met vierwielaandrijving bruikbaar is, doch op den duur het chassis mind geschikt zal blijken voor rijden buiten de normale wegen, waarvoor het oorspronk. ijk was geconstrueerd.

De ervaringen met de Trado trekkers bevestigen bovengestelde conclusies (zie B. O. 1937 blz. 15 en 40) voor wat betreft het gebruik van een handelschassis in het terrein.

B. O. 1932 blz. 8 maakt nog melding van een zeswielige Ford truck en een G.M.C.T.—26—A, waarvan eveneens de beproeving is gestaakt.

Betaling Abonnement 2e kwartaal 1938

Tot 5 APRIL a.s. bestaat gelegenheid het abonnement voor het 2e KWARTAAL 1938 à f 2.50 (binnenland) te voldoen per postwissel of door overschrijving op postrekening 44715 ten name van Moorman's Periodieke Pers N.V. met duidelijke vermelding waarvoor het bedrag bedoeld is.

Na dien datum zal over het abonnement, verhoogd met 15 cent incassokosten, per kwitantie worden beschikt.

Aan abonné's, die gebruik wenschen te maken van automatische gireering, zenden wij gaarne een **ingevuld machtigingsformulier**

ADMINISTRATIE „DE MILITAIRE SPECTATOR”
Zwarteweg 1, Den Haag.

BESCHOUWINGEN OVER BUITENLANDSCHE LEGERS

DOOR M. VAN LOKHORST,
Reserve-kapitein der Infanterie.

IV. ITALIE.

A. Regeeringsvorm, Land en Volk.

Hoewel de wereldoorlog voor ITALIë gunstig was afgelopen, werd de toestand van het land in de eerste jaren na 1918 op handelsgebied en ook sociaal en politiek steeds ongunstiger.

De marsch naar ROME op 28 October 1922 en het optreden van MUSSOLINI hebben een nieuw tijdvak voor ITALIë ontsloten. MUSSOLINI heeft dadelijk ingezien, dat een krachtige, goed geoefende en uitgeruste weermacht noodig was. Met energie is dan ook sinds 1922 in die richting gewerkt. Thans heeft MUSSOLINI als regeeringschef niet alleen de zorgen voor het geheele staatsraderwerk op zich genomen, maar beheert persoonlijk ook nog eenige belangrijke ministeries en daaronder die van Oorlog, Marine en Luchtvaart. MUSSOLINI is als regeeringschef door den Koning benoemd en uitsluitend aan den Koning verantwoordelijk. De chef van den generalen staf der geheele weermacht staat hem daarbij als militair deskundige en raadsman ter zijde. De ministers worden door den regeeringschef benoemd en zijn dien ook weer uitsluitend verantwoording verschuldigd. De chef van den generalen staf van het leger staat den minister van oorlog als militair deskundige en raadsman ter zijde.

ITALIë heeft een oppervlakte van 310.000 vierk. km (ruim 9 maal NEDERLAND) en de bevolking telde in 1935 reeds 43.009.000 menschen (ruim 5 maal de bevolking van NED.). Er wonen in ITALIë dus ruim 138 menschen per vierk. km (in NEDERLAND bijna 250 per vierk. km).

ITALIë heeft 1.971 km landgrenzen en 7.989 km zeegrenzen.

De lengte van het spoorweginet in 1934 was 23.153 km (ruim 6 maal lengte NEDERLANDSCHE net). Het land is in hoofdzaak bergachtig, ongeveer 1100 km lang en gemiddeld 250 km breed. Hoewel ITALIë groote klimatologische verschillen heeft, ligt de gemiddelde jaartemperatuur — met uitzondering der hooge Alpengedeelten — toch boven het vriespunt. Het land is over het algemeen zeer vruchtbaar, maar heeft weinig veeteelt en weinig bosch.

Het land is voor 42 % bedekt met korenvelden, voor 22 % met weide, voor 18 % met bosch en voor 5 % met vruchtboomen en struiken.

Gebrek aan steenkolen en in het algemeen aan grondstoffen zijn bezwarende omstandigheden voor ITALIë's industrialisatie. Toch ontwikkelt zich — dank zij de werkzaamheid der bevolking en de veelvuldig aanwezige waterkrachten — onder aanmoediging der regeering een steeds in beteekenis toenemende in-

dustrie. Deze is voornamelijk gevestigd in de POVLAKE (TURIJN, MILAAN, BRESCIA, BOLOGNA, PADUA, VENETIË) en nabij de groote havenplaatsen (GENUA, LIVORNO, TRIËST, ANCONA, NAPELS). De oorlogsindustrie, die voornamelijk gevonden wordt bij TURIJN, GENUA en MILAAN, ligt daar zeer kwetsbaar.

De Italiaansche grensvestingen worden wel is waar sedert 1930 gemoderniseerd, maar hebben toch nog lang niet de beteekenis van die der bureu. Groote beteekenis heeft echter het eerst sinds kort geducht versterkte eiland PANTELLERIA. Deze belangrijke vesting sluit met de zee en luchtstrijdkrachten de Middellandsche Zee tusschen SICILIË en AFRIKA af. PANTELLERIA houdt het Britsche machtsknooppunt MALTA in schak. De in Augustus 1937 op SICILIË gehouden groote manoeuvres waren dan ook in dit licht bezien, zeer belangrijk.

De bevolking bestaat uit zeer verschillende stammen, die echter in den loop der eeuwen tot één Italiaansch volk zijn samengesmolten. Slechts eenige duizenden Franschen, 225.000 Oostenrijkers (in Zuid-Tirol) en ongeveer 400.000 Slovenen en Kroaten (in het noord-oosten) maken deel der bevolking uit.

B. De Landmacht.

1. Weerpllicht en eerste oefening.

Er bestaat in ITALIË algemeene persoonlijke weerpllicht bij land-, lucht- of zeemacht voor alle staatsburgers van 18 tot 55 jaren. De weerpllicht wordt verdeeld in:

- a. Voorbereidend militair onderricht (18e tot 21e jaar);
- b. Actieve diensttijd (21e tot 22e jaar);
- c. Na-opleiding (22e tot 32e jaar);
- d. Tijd ter beschikking (32e tot 52e jaar).

In geval van oorlog bestaat weerpllicht van het 17e tot het 60e levensjaar. Op grond van de wet op de „disciplina de guerra” van 5 Febr. 1932 moeten alle mannen, die niet ingelijfd zijn en alle vrouwen van het 17e tot het 70e levensjaar moreel en materiëel aan de landsverdediging meewerken.

De eerste oefening in den actieven diensttijd duurt 18 maanden, maar kan onder bepaalde omstandigheden zeer aanzienlijk worden verkort, indien het voorbereidend militair onderricht met gunstig gevolg is beëindigd.

Een zeer belangrijk deel der opleiding heeft plaats bij de jeugdorganisaties. Hierop wordt later teruggekomen.

2. Vredesorganisatie.

In Januari 1935 bestond het leger uit: a. 13 legerkorpsen, tezamen 30 divisien tellend; b. 3 snelle divisien (cav. en gemotoriseerde deelen); c. 5 alpini-divisien en d. 2 gemotoriseerde divisien.

In vredestijd zijn aanwezig:

- 94 regimenten infanterie,
- 12 regimenten bersaglieri (wielrijders, die gedeeltelijk op auto's vervoerd worden, motorwielrijders en lichte pantserwagens),
- 11 regimenten alpini (bergjagers),
- 12 regimenten cavalerie,
- 32 regimenten veldartillerie,
- 3 regimenten snelle artillerie (rijdende en gemotoriseerde batterijen),
- 5 regimenten bergartillerie (geschut in deelen op pakdieren),
- 12 regimenten zware veldartillerie,

10 regimenten zware artillerie,
 5 regimenten luchtafweerartillerie,
 4 regimenten vechtwagens,
 1 bataljon pantserwagens,
 12 regimenten genie (pioniers en verbindingdienst),
 2 regimenten mineurs,
 2 regimenten pontonniers,
 1 regiment chemische troepen,
 1 regiment spoorwegtroepen,
 13 stamafdeelingen motorwielrijders,
 13 hospitaalcompagnieën,
 13 compagnieën voor aan- en afvoer.

Een snelle divisie bestaat o.m. uit: 2 Regn. cav., 1 Reg. bersaglieri en 1 Reg. snelle art.

Een gemotoriseerde divisie telt o.m. 2 Regn. inf. op auto's en 1 Reg. veldart.

Een divisie alpini heeft o.m. 2 à 3 Regn. alpini, 1 Reg. bergart. en 1 comp. berggenie (uitrusting op pakdieren).

Een infanterie-divisie heeft o.m. 2 à 3 Regn. inf. en 1 Reg. veldart.

3. *Vredessterkte.*

Het leger telt in vreedetijd 18.500 off. en 16.000 onderoff., terwijl — afhankelijk van jaargetijde enz. — tusschen de 150.000 en 325.000 man aanwezig zijn.

4. *Oorlogsorganisatie.*

De vredesorganisatie wordt bij mobilisatie ongeveer verdubbeld. Bij elk legerkorps worden dan bovendien 4 à 5 der reeds in vreedetijd bestaande bataljons zwarthemden ingedeeld. In oorlogstijd zullen 4 legers worden gevormd, waarvan de commandanten reeds in vreedetijd zijn aangewezen („comandi designati d'armata”).

Een regiment infanterie telt o.m.: 3 bataljons (elk met 3 tirailleurcompn., 1 mitr. Comp. à 12 stukken en 1 sectie à 9 mijnwerpers), 1 Bt. inf.geschut en 1 sectie van 2 stukken 20 mm luchtafweergeschut.

Het regiment op oorlogsvoet telt 3000 man, met 81 lichte en 36 zware mitrs., 4 stukken inf.geschut, 27 mijnwerpers en 2 stukken luchtafweergeschut. De Ned. organisatie heeft dus weldra 27 lt.mitrs. meer, maar 21 mijnwerpers en 2 stukken luchtafweergeschut minder.

Een regiment bersaglieri heeft een dergelijke organisatie, maar dan met wielrijders en is zwakker; de zware mitrs. en mijnwerpers zijn op motorrijwielen. Men neemt een proef met de volgende organisatie:

1e bataljon: de tirailleurs-wielrijders op auto's, de rest op motorrijwielen;

2e bataljon: te voet en slechts de mijnwerpers op vrachtauto's;

3e bataljon: 1 Comp. motorwielrijders, 1 Comp. snelle vechtwagens.

Thans telt het oorlogsreg. ongeveer 2000 man, met 81 lt. en 30 zw. mitrs., 9 mijnwerpers, 2 stukken pantserafweergeschut en 11 snelle vechtwagens.

Een regiment alpini heeft o.m. 3 bataljons, die elk sterk zijn 500 man, 27 lt. en 9 zw. mitrs. en 9 mijnwerpers.

Een regiment cavalerie heeft o.m.: 3 ruiterskadrons, 1 Esk. zw. mitrs., 1 Esk. snelle vechtwagens; totaal 800 man, 36 lt. en 9 zw. mitrs. en 11 vechtwagens.

Een regiment veldartillerie heeft o.m. 4 Afd. à 3 batterijen à 4 stukken en

1 Bt. 20 mm luchtafweergeschut. Hiervan heeft 1 Afd. 10 cm houwitsers met paardentractie, 2 Afdn. hebben 7,5 cm kanonnen met paardentractie en 1 Afd. heeft berghouwitsers van 7,5 cm op pakdieren; totaal 2000 man met 54 stukken van 4 verschillende typen.

Een regiment snelle artillerie heeft o.m.: 1 rijdende Afd. en 1 gemotoriseerde Afd., elk à 3 batterijen 7,5 cm kanonnen, 1 gemotoriseerde Afd. à 2 batterijen 10,5 cm kanonnen; totaal: 1400 man en 32 stukken van 2 verschillende typen.

Een regiment bergartillerie heeft 3 Afdn. van 3 batterijen 7,5 cm berghouwitsers op pakdieren. Voor elk alpinibataljon is een Bt. berghouwitsers aanwezig.

Een regiment zware veldartillerie heeft 4 Afdn. à 3 batterijen; de helft 15 cm houwitsers en de helft 10,5 cm kanonnen.

5. *Oorlogssterkte.*

ITALIË kan in oorlogstijd over ongeveer 5 miljoen gewapende en geoefende mannen beschikken en bovendien nog over 3 à 4 miljoen ongeoeffenden.

6. *Beroepsofficieren.*

Deze zijn afkomstig van militaire academies. De academie te MODENA leidt op voor infanterie en cavalerie en heeft 2 leerjaren. Die te TURIJN leidt op voor genie en artillerie en heeft ook 2 leerjaren. Voor toelating mag de candidaat niet jonger dan 17 en niet ouder dan 22 jaar zijn. Ook onderofficieren worden op bepaalde voorwaarden tot deze academies toegelaten en voor hen is de leeftijdsgrens 28 jaar; zij moeten minstens 3 jaren onderofficier zijn. Van de beschikbare luitenantsplaatsen kan een vierde deel worden ingenomen door geschikte onderofficieren en door reserve-officieren. De laatsten moeten zich in de koloniën onderscheiden hebben en, na aan een examen te hebben voldaan, een bijzondere cursus van minstens een jaar volgen.

7. *Beroepsonderofficieren.*

Deze worden opgeleid aan bijzondere scholen of worden in den troep gevormd.

8. *Reserve-officieren.*

De jongelui, die het eindexamen bezitten eener inrichting van middelbaar onderwijs (ongeveer gelijkstaand met eindexamen H.B.S. 5-j. c. of gymnasium bij ons), zijn *verplicht* de opleiding tot reserve-off. te volgen; de opleiding duurt 7 maanden. Studenten kunnen inplaats daarvan — zonder hun studie te onderbreken — een tweejarigen cursus van de universiteitsmilitie volgen en moeten dan daarna in aansluiting daaraan nog een cursus van 4½ maand aan een school voor reserve-offn. volgen.

Na benoeming tot reserve 2e luitenant moeten allen 7 maanden practischen dienst in den troep doen. Het aantal reserve-offn. beliep in 1934 reeds 180.000.

9. *De „carabinieri”.*

Het korps der carabinieri is een beroepsélitetroep met 3-jarigen diensttijd. Dit vrijwilligerskorps behoort tot het leger, maar voorziet in den politiedienst in het geheele land en staat in dat opzicht onder de orders van den minister van Binnenlandsche Zaken.

In oorlogstijd verricht het korps diensten als militaire politie en voor grensbeveiliging. Het korps vertoont in aard en wezen veel overeenkomst met de gendarmerie in België. In 1934 bedroeg de sterkte ongeveer 1050 offn. en 50.000 onderofficieren en manschappen.

10. De „guardia finanziaria”.

Dit korps bestaat ook uit vrijwilligers. In vreedstijd doet het douanediensten aan de land- en zee grenzen; in oorlogstijd helpen ook zij de grenzen beveiligen en de mobilisatie dekken. De sterkte in 1934 beliep ongeveer 700 offn. en 26.600 onderoffn. en minderen.

11. De staatspolitie.

Deze behoort niet tot het leger, maar wordt niettemin in oorlogstijd gebruikt voor grensbewaking. Zij draagt dan ook een uniform, die bijna overeenkomt met die der alpini. De sterkte is ongeveer 20.000 man.

C. De Luchtmacht. ¹⁾

Deze beschikt over:

4500 officieren, waarvan 1750 vliegend personeel,
8600 onderoffn., waarvan 1600 vliegend personeel,
30400 manschappen,
1630 vliegtuigen (met alle reserve-vliegtuigen totaal 2600).

Er zijn in ITALIË 4 luchtzones en 2 luchtcommando's (bovendien 4 marine-luchtcommando's).

De luchtmacht is georganiseerd in drie divisies, die verdeeld zijn in brigades, regimenten, groepen en afdelingen, bestaande uit land- en zeevliegtuigen.

Een deel der luchtmacht is geheel zelfstandig en telt 24 jachtafdelingen, 12 dag- en 12 nachtbommenwerperafdelingen en 6 gevechtsvliegtuigafdelingen; totaal 648 vliegtuigen.

D. De voorbereiding der Jeugd.

Vorbereidend militair onderricht is *verplichtend* voor alle jongens van het 8e levensjaar af.

Dit onderricht omvat twee perioden: de eerste van het 8e tot het 18e levensjaar en de tweede van het 18e levensjaar tot de inlijving in het actieve leger op 21-jarigen leeftijd.

In de eerste periode wordt de militaire opvoeding der jeugd verzorgd door de „Opera nazionale Balilla” („O.N.B.”). Vooral het moreel wordt ontwikkeld, ten einde het weerbaarheidsbesef en de militaire geest van de natie krachtig tot uiting te brengen. Tevens heeft een lichamelijke voorbereiding de bedoeling van de jongens flinke en geharde staatsburgers te maken. Er wordt dus veel aan gymnastiek en sport gedaan.

Op 14-jarigen leeftijd komen de jongens in de „Balilla moschietteri” en men kan hen dan overal in ITALIË zien marcheeren met een klein modelgeweer, waarmee zij reeds leeren richten.

Op 16-jarigen leeftijd worden zij „avanguardisti” (leden van de voorhoede) en krijgen zuiver militair onderricht.

Zoo is alles spelenderwijze voorbereid tot de jongens op 18-jarigen leeftijd lid worden van de nationale fascistische partij („P.N.F.”) en de tweede periode begint, die is toevertrouwd aan de „Milizia volontaria per la sicurezza nazionale” („M.V.S.N.”) en aan de „Fasci giovanili di combattimento”, die vooral

¹⁾ Hierin zijn ook begrepen de luchtstrijdkrachten van de zeemacht en van de koloniën.

belast zijn met de voorbereiding der specialisten van zee- en luchtmacht. Elk winter- en elk zomerhalfjaar hebben des Zondags cursussen plaats, die 4 à 6 maanden duren.

Bovendien nemen andere organisaties de opvoeding der meisjes ter hand. Deze opvoeding is niet militair, maar wel gericht op tucht, kameraadschap-pelijkheid, offervaardigheid en lichamelijke ontwikkeling.

Heel de jeugd wordt dus geestelijk en lichamelijk voorbereid om als volwassenen zelfbewuste staatsburgers te zijn van een eensgezind en krachtig volk.

Het schijnt in de bedoeling te liggen om in de toekomst in ITALIË den dienstplicht overbodig te maken, waardoor een lange eerste-oefentijd, die veelal het familieleven en de studie schaadt, zal komen te vervallen. Dat zal eerst kunnen geschieden als naar de meening der regeering heel het volk doortrokken is van gezonde nationale opvattingen en de militaire plichten reeds in de jeugd zijn geleerd, gedachtig aan de zegswijze „jong geleerd, oud gedaan”.

E. De Militie.

De „Milizia volontaria per la sicurezza nazionale” (vrijw. militie voor de nationale veiligheid) maakt deel uit van de gewapende macht van den staat, maar *niet* van het leger.

De leden van de militie leggen den eed van trouw aan den Koning af en zijn aan dezelfde disciplinaire en strafwetten onderworpen als militairen. Deze militie heeft zich ontwikkeld uit de revolutionnaire strijdorganisaties van het fascisme. De militie is een militaire organisatie geworden, die dan ook in oorlogstijd grootendeels als bataljons „zwarthemden” bij het leger wordt ingedeeld.

Er bestaat een groot verschil tusschen *de algemeene militie* en *de bijzondere militie*. Slechts de algemeene militie heeft een militair karakter.

De algemeene militie wordt in vreedstijd belast met de bescherming van het fascistisch regime, met den luchtafweerdienst en verder — in samenwerking met het leger — met het militaire onderricht aan de jeugd en aan hen, die reeds actief gediend hebben.

Tot de algemeene militie behoorden in 1934 reeds 79 bataljons zwarthemden; dat aantal is of wordt opgevoerd tot 120 bataljons. Het personeel van deze bataljons zwarthemden moet 10 jaren vrijwillig ter beschikking blijven en zich onderwerpen aan een militaire voorbereiding, die grondiger is dan bij de andere onderdeelen der militie.

De bijzondere militie is doorlopend in dienst en bestaat uit: spoorwegmilitie, post en telegraafmilitie, grensmilitie, havenmilitie, stratenmilitie, woudmilitie en koloniale militie.

De bijzondere militie is een eigenaardige organisatie, die gedeeltelijk als gendarmerie en gedeeltelijk als arbeidsdienst optreedt.

Vroeger was er nog wel eens wrijving tusschen leger en militie; thans schijnt de verhouding zeer goed te zijn.

In 1934 was de sterkte van de algemeene militie ruim 400.000 man en die van de bijzondere militie was toen ongeveer 30.000 man.

F. De Mobilisatie.

Bij de wet van 8 Juni 1925 is naast de mobilisatie van de weermacht, ook de burgerlijke mobilisatie geregeld. Alle nationale krachtbronnen worden bij mobilisatie in oorlogstoestand gebracht en alle staatsburgers zijn dan aan

oorlogstucht onderworpen. De geheele industrie wordt dan in dienst van de oorlogsdoeleinden gesteld, terwijl alle staatsburgers tot arbeid verplicht kunnen worden.

Slotwoord.

De Italiaansche natie doet zich sociaal, politiek en militair steeds krachtiger gelden. Er zijn teekenen, die er op wijzen, dat de machtsverhoudingen tusschen de staten zich wijzigen. En vermoedelijk zal ITALIË — vooral ook op militair gebied — een steeds belangrijker rol in het wereldgebeuren gaan vervullen.

Er is derhalve alle aanleiding de militaire organisatie van ITALIË grondig te bestudeeren en reeds in het voorgaande is veel te vinden, dat tot nadenken kan stemmen en waaruit voor NEDERLAND valt te leeren.

NIEUWE UITGAVEN

„Achtung-Panzer!“ *Die Entwicklung der Panzerwaffe, ihre Kampf-taktik und ihre operativen Möglichkeiten*, door HEINZ GUDERIAN, Generaal-majoor. Uitg. *Union Deutsche Verlagsgesellschaft*. Stuttgart. Prijs (in linnen band R.M. 6.80).

Generaal GUDERIAN, thans Commandeerende Generaal der Pantsertroepen, is een der scheppers van het Duitsche pantserwapen en beschikt tevens over een vaardige pen, welke combinatie er toe leidt, dat zijn geschriften over dit onderwerp steeds lezenswaardig zijn. Wij bespraken hiervan vroeger reeds het boekwerkje „*Die Panzertruppen*“ (waarvan onlangs een nieuwe bewerking verscheen) en kunnen voorts wijzen op een belangwekkende bijdrage over „*Kraftfahrkampfruppen*“ in het „*Handbuch der neuzeitlichen Wehrwissenschaften*“. Het bovengenoemde werk is breeder opgezet. Allereerst schildert schrijver waarom en hoe tijdens den Wereldoorlog het pantserwapen is ontstaan. Suggestief zijn hierbij reeds de titels van de hoofdstukken: „*Met lansen tegen mitrailleurs*“, „*de offerweg van de infanterie*“, „*achter prikkeldraad*“, „*met ontoereikende middelen*“, „*het ontstaan van de vechtwagens*“, „*de geboorte van een nieuw wapen*“. Deze schets komt in wezen vrijwel overeen met die, welke wij ter zake ontwierpen in ons artikel „*De oorlog van morgen*“. Spannend zijn de beschrijvingen, welke Schr. geeft van de slagen bij Kamerijk, Soissons en Amiëns; de daaruit geputte lessen mogen ook voor ons leger niet verloren gaan.

Dan komt Versailles. Aan Duitschland wordt het pantserwapen verboden, in Engeland, Frankrijk en Rusland begint echter een steeds voortschrijdende technische en tactische ontwikkeling van het nieuwe strijdmiddel.

Voor Duitschland was 1918—1933 „*die Zeit der Atrappen*“. Leerzaam — en eenigszins beschamend — is de beschrijving hoe het Duitsche legerbestuur er in is geslaagd met zeer bescheiden hulpmiddelen („*Tankatruppen*“) de troepen toch te scholen in het strijden met en vooral tegen vechtwagens en zich een oordeel te vormen omtrent hetgeen van deze strijdmiddelen kon worden verwacht. Dit zal ook leerzaam blijven nadat wij t.z.t. zelf vechtwagens zullen bezitten, aangezien deze kostbare strijdmiddelen uiteraard niet steeds als oefenmateriaal zullen kunnen rondrijden en toch alle troependeelen veelvuldig met en tegen tanks dienen te oefenen. Ook het Duitsche leger, met zooveel meer vechtwagens dan wij ooit zullen bezitten, blijft als oefenmateriaal „*Atrappen*“ gebruiken. Elke divisie beschikt over een aantal van deze hulpmiddelen.

Toen er uitzicht begon te komen, dat de kluisters van Versailles zouden worden afgeschud, zette de Duitsche legerleiding zich aan het werk om de richtlijnen vast te stellen, waarlangs alsdan het pantserwapen zou worden opgebouwd en een kern te vormen waaruit het personeelkorps kon ontstaan. Aangezien de eigen ervaringen onvoldoende waren nam men daarbij het Britsche „*Voorloopige gevechtsvoorschrift voor vecht- en pantserwagens*“ tot uitgangspunt. De „*Tankatruppen*“ traden op, volgens de bepalingen van dit voorschrift, geleidelijk aangevuld naarmate men zelf eenige ervaring verkreeg. Na 1933 ontwikkelde zich op dezen grondslag een eigen tactiek en — na eenige kinderziektes te hebben overwonnen — het daarbij passende materieel.

„Bij de ontwikkeling van een nieuw wapen is het zaak”, zegt Schr. „onbekommerd om oogenblikstemmingen en -stroomingen, op een na rijp beraad gesteld doel aan te stevenen en hiertoe de geruimen tijd vereischende technische ontwikkeling op langen termijn in één baan te houden. Dit is slechts mogelijk indien het stuur wordt gehouden door één hand en deze over de noodige volmachten beschikt”.

Omtrent de *tactiek* van de Duitsche gemotoriseerde en gemechaniseerde strijdkrachten, zooals deze zich geleidelijk heeft ontwikkeld, geeft schr. een uitnemend overzicht, al zal menig buitenlandsch lezer hierbij zijn weetgierigheid niet ten volle bevredigd vinden. Het slagen van een *pantseraanval* bindt schr. aan de vervulling van de volgende drie voorwaarden: verrassing, massa-inzet, geschikt terrein. Nadrukkelijk wijst schr. op de waarde van vechtwagens, zelfs in betrekkelijk klein aantal, voor den *tegenaanval*. Het boek sluit met een hoofdstuk over „*De oorlog van heden*” en een korte bespreking van de ervaringen in China en Spanje.

Wij konden in het vorenstaande slechts een algemeenen indruk van dit belangrijke, fraai geïllustreerde werk geven. Moge dit overzicht velen aanlokken het ter hand te nemen en er zoodoende toe Lijdragen inzicht en kennis omtrent het pantserwapen in ons leger te vergrooten. Pantsertroepen zijn een even integreerend deel van een leger geworden als infanterie en artillerie.

C.

Armeen diesselts und jenseits der Grenze Friedrich M. Hörhold-Verlag. Leipzig.
Per deel f 0.40.

In 16 deeltjes wordt een geïllustreerd overzicht gegeven van de strijdkrachten der voornaamste landen, voorzien van korte historische, politieke en aardrijkskundige aanteekeningen.

Nr. 10. behandelt Finland, Zweden, Noorwegen en Denemarken, No. 13. Tsjecho-Slowakije, Italië en Oostenrijk en No. 14. België, Nederland en Zwitserland. De inhoud is kort en gaat niet diep, maar bevat toch juist zooveel overzichtelijke gegevens als de meeste officieren bij hun studiën noodig hebben. De vraag rijst in hoeverre de cijfers betrouwbaar zijn. Afgaande op de gegevens over onze eigen weermacht, wekt de inhoud vertrouwen. Over onze geschiedenis worden wel enkele onjuistheden vermeld (b.v. dat wij slechts in geringe mate op de invoer van voedingsstoffen zijn aangewezen en dat wij een eigen autoindustrie hebben), maar op militair gebied zijn de gegevens opvallend juist en de schrijvers zijn merkwaardig goed op de hoogte van de toekomstplannen voor onze weermacht.

Ook de organisatie van het K.N.I.L. is zeer in 't kort vermeld.

Van de gegevens van België valt zeker nog als bijzonderheid te vermelden, dat — althans volgens de schrijvers — het Albert-kanaal een verdedigingslinie tegen Holland vormt en dat het afschaffen der vechtwagens ervan getuigt, dat België niet aan een aanvalsoorlog wil deelnemen.

Voor allen die wat meer van buitenlandsche legers willen weten, vormt deze serie een goede en eenvoudige bron.

P.

„**Dienstplichtwet tekst 1938**”. Uitgave N. Samsom N. V., Alphen a.d. Rijn. Prijs f 0.60

„**De Dienstplichtwet voorheen en thans**”. Uitgave N. Samsom N. V., Alphen a.d. Rijn
Prijs f 0.90.

„**Het aantoonen van oorlogsgassen**” door Dr. A. P. J. HOOGVEEEN. *Rijksuitgeverij*
Den Haag.

„**Défense du Territoire Belge contre les attaques aériennes**”, door Luit.-Gen.
TH. VANDEPUTTE. Uitg. *La Belgique Militaire*, Brussel. Prijs frs 3.—.

„**Die Geschichte des Landwehrkorps im Weltkrieg 1914—1918**”, 2e deel, door
WILHELM HEYE. Uitgave: *Wilh. Gottl. Korn*, Breslau. Prijs RM. 12.—.

ROND DE LUCHTBESCHERMING

DOOR C. P. DE SMIT

Reserve-eerste-luitenant 7 R.I.

De Parijsche hoogleeraar M. M. BLOCH wees bij een lezing voor toehoorders-practici van het bedrijfsleven op het gebruik dat door de militairen van de geschiedenis wordt gemaakt.

Bij deze gelegenheid stelde hij aan het licht, dat het gebruik dat voor de „art militaire” van de geschiedenis wordt gemaakt, wel zeer vleidend is voor de waarde welke men aan deze wetenschappelijke studie toekent. Zelfs ging hij zoover te beweren, dat de militairen waarschijnlijk de eenige practici zijn, die tot op heden zoo voortdurend trachten de wetenschappelijke uitkomsten der historische onderzoekingen dienstbaar te maken aan de practijk van hun vak. Te verwonderen achte hij dit overigens niet, aangezien de menschelijke kennis, met uitzondering van de wiskunde, zich grondt op de ervaring, zoodat alle resultaten uit een bepaald ervaringsgebied worden verkregen. Zij het dan uit een zeer uitgebreid ervaringsgebied, waarin een bevoorrechte plaats wordt ingenomen door de experimenteele wetenschappen, waarvan hij het volgende voorbeeld geeft: „le physicien isole les phénomènes; isole leurs facteurs, combine ceux-ci à son gré et c'est par là qu'il acquiert sur le monde une incomparable maîtrise”.

Daar het experiment echter voor de militairen niet mogelijk is, kunnen zij in hoofdzaak slechts beschikken over de uitkomsten der historische wetenschappelijke onderzoekingen, hetgeen dus verklaart waarom de analytische studie der militaire geschiedenis sedert lang bij het militair onderwijs als grondslag wordt gebruikt. Met zekerheid wijst deze immers de zwakke plek aan in het stelsel of systeem, of welk ander militair belangrijk onderwerp, dat onder de loupe wordt genomen.

Het is niet toevallig dat wij bij het luchtbeschermingsvraagstuk de aandacht vestigen op de „art militaire”. Immers zijn bij het voornoemde vraagstuk naast medische, scheikundige, politioneele, bouwkundige, enz. ook militaire vraagstukken van de eerste orde betrokken. Om in dit verband nog niets eens de *organisatorische* problemen te noemen, welke in het bijzonder voor de groote steden tegenwoordig wel de meeste moeite veroorzaken.

De luchtbescherming dient namelijk ten nauwste rekening te houden met de mogelijkheden der in weinig jaren zoo snel geëvolueerde militaire luchtvaart, welke ongetwijfeld sinds den wereldoorlog met reuzeschreden is vooruitgegaan. Zelfs dermate, dat zich waarschijnlijk in verband met het feit, dat voor de groote pers al wat hiermede in verband staat een „topic” is geworden, op grond van slecht gelezen artikelen, zich de meest vreemdsoortige meeningen hebben verbreid onder de breede lagen van het volk. Als voorbeeld zouden wij willen wijzen op het feit, dat zich de meening verbreidde, dat de modernste slagschepen, die van 80 tot 100 millioen gulden kosten, waarvoor volgens de bestaande internationale gegevens een 1000 tal vliegtuigen zouden

kunnen worden aangemaakt, plots van onwaarde geworden zijn, aangezien één vliegtuig in staat zou zijn een dergelijk schip tot zinken te brengen ¹⁾

Een Amerikaansch deskundige ving in dit verband zijn weerlegging van deze fabel dan ook aan met de opmerking dat „tons of typewriter explosives have been fired on the Navy for building battleships”. Het ligt niet op onze weg zijn betoog verder aan te halen, zij het dan dat wij een uitzondering zouden willen maken voor zijn opmerking omtrent de wijze, waarop de openbare meening dan verklaart, dat de groote mogendheden als het ware in wedloop nieuwe slagschepen op stapel zetten. Dit wordt namelijk verklaard als gevolg van het feit, dat de admiraals „rabbit brained” zijn geworden in verband met de mogelijkheid, dat zij hun „job” zouden verliezen!

Met dit al demonstreert het door ons gekozen voorbeeld op voortreffelijke wijze hoe weinig gerealiseerd wordt, dat de verschillende militaire vraagstukken op de meest wetenschappelijke wijze worden bestudeerd ²⁾ waarbij niet alleen de chemische wetenschap bij een eventuele botsing o.a. haar medewerking verleent, doch ook economische gezichtspunten steeds meer door de legerleiding in aanmerking worden genomen. Terwijl anderzijds het economisch „nuttig” bevinden van de „guerre juste” als uitvloeisel van artikel 16 van het Volkenbondshandvest aantoonde, dat ook de economische wetenschap militaire gezichtspunten niet voorbij ziet.

Wat het vraagstuk der luchtbescherming nu betreft, behoeft het waarschijnlijk geen betoog, dat dit ten nauwste verband houdt met de luchtverdediging, doch wat de organisatie der beschermingsmiddelen o.i. in het heden bijzonder moeilijk maakt, is het feit dat de *geschiedenis* ons wat betreft de strijd tusschen het offensieve en defensieve luchtwapen, geen volledig betrouwbare gegevens kan verschaffen aangezien nadrukkelijk rekening dient te worden gehouden met nieuwe vindingen, welke met zekerheid productief zullen worden gemaakt. Als voorbeeld zouden wij hiervan willen noemen de vliegtuigbommen van 2000 kg., met een zeer groote vernielende werking en anderzijds de lichtbommen, welke het mogelijk maken des nachts op 2000 m hoogte, scherpe luchtfoto's te maken. De radiografisch bestuurde ROBOT bombardementsvliegtuigen daarentegen, waarvan het landen voorloopig onoverkomelijke moeilijkheden schijnt op te leveren, alsmede „onzichtbare” vliegtuigen van gewapend glas en vliegtuigen met geruischlooze motoren kunnen voorloopig buiten beschouwing blijven.

Vast staat in ieder geval echter, hetgeen de in SPANJE plaatsvindende strijd reeds onmiskenbaar heeft aangetoond, dat het defensieve luchtwapen volkomen *gelijkwaardig* is te achten aan het offensieve, zij het dan dat dit laatste het moreel van de burgerbevolking bij uitstek op de proef stelt.

Terwijl de ontzetting van een bombardement eener open stad als GUERNICA voor onze burgerlijke Overheid ongetwijfeld een aansporing zal zijn de organisatie der beschermingsmaatregelen voor de bevolking op zoo goed mogelijke, d.w.z. wetenschappelijke wijze, te bewerkstelligen, dient de zelfbescherming onzer bevolking, welke o.i. in het geheel niet valt te roemen, op de krachtigste

¹⁾ Blijkens het rapport eener subcommissie benoemd door het Britsche Comité van Imperiale Defensie kan men voor één slagschip gedurende den leeftijd van dit vaartuig een afdeling van 43 tweemotorige middelzware bommenwerpers in bedrijf houden, d.w.z. aanschaffen, exploiteeren en wanneer noodig vernieuwen. Zie hiervoor „*Wetenschappelijk Jaarbericht*”, blz. 354. (Red.).

²⁾ In dit verband zouden wij de aandacht willen vestigen op „Soviet Philosophy of War”, „*Political Science Quarterly*” 1936.

wijze geactiveerd te worden. Met volharding dient er op te worden gewezen, dat het luchtbeschermingsbegrip geen phrase mag zijn en waar de Gemeentelijke Overheid tegenwoordig meer dan ooit toont, dat zij de daadwerkelijke belangen der burgers op de meest actieve wijze op tal van punten tracht te bevorderen, moet het ongetwijfeld niet zoo heel moeilijk zijn ook de luchtbeschermingsmaatregelen bij ons Volk ingang te doen vinden. Zulks vooral daar het zuiver menschlievend werk betreft, dat, aangezien het overal in het buitenland geschiedt, naar wij in Januari 1936 in „GEMEENTEBELANGEN” aantoonde, als oorlogspreventie van niet te onderschatten beteekenis zal kunnen zijn.

Dwang op de zelfbescherming echter, op uitgebreider wijze dan thans plaats vindt, te doen uitoefenen, ook al geschiedt dit wel in het buitenland, achten wij in verband met den volksaard te eenen male ongewenscht.

Wat de organisatie der luchtbescherming betreft, zal in het kader van het voorafgaande reeds duidelijk gebleken zijn, met welke moeilijkheden de burgerlijke Overheid zal hebben te kampen, daar met zoovele factoren dient te worden rekening gehouden.

Het ontbreken van voldoende natuurlijke collectieve schuilplaatsen in de groote steden van ons land, zooals deze in het buitenland bijv. ten gevolge der „tubes” ter beschikking zijn, heeft in dit verband wel eens de aandacht getrokken. De militaire geschiedenis wijst echter uit, dat de waarde van „ingezonken” geschut aanstonds denkbeeldig bleek te zijn, toen naast het vlakbaan — ook het krombaangeschut werd ingevoerd, zoodat rekening moet worden gehouden met de mogelijkheid, dat een evolutie van het luchtwapen, de ontzagelijke kosten van „en masse” aangebrachte collectieve schuilplaatsen geheel onproductief zou kunnen maken, terwijl bovendien Engelsche deskundigen met nadruk op de voordeelen van individueele wijkplaatsen boven die van collectieve de aandacht vestigden.

Wel bestaat er o.i. aanleiding om in het kader der luchtbeschermingsorganisatie met klem te wijzen op een dualisme, dat zich tegenwoordig vooral onder den invloed der nog steeds voortdurende economische inzinking voltrekt. Ten gevolge der bij de Overheidshuishouding steeds verder doorgezette rationalisatie en specialisatie, blijkt het begrip „concentratie” (men denke slechts aan den toestand op het gebied van onderwijs, brandweer, electriciteits- en gasvoorziening) in verband met kostprijsverlaging een zeer groote aantrekkingskracht te hebben, terwijl daarentegen voor de luchtbeschermingsorganisatie een zeer belangrijk gevaarselement in deze concentratie is gelegen.

Uit een oogpunt van efficiency en bovenal daadwerkelijk volksbelang dient hierop met nadruk de aandacht te worden gevestigd.

LEVEN EN STREVEN IN DE KONINKLIJKE LANDMACHT

NIEUWE ORGANISATIE

De wijziging der dienstplichtwet, welke op 5 Maart j.l. in werking is getreden, heeft den eersten oefeningstijd voor de onbepaalde wapens van 5½ op 11 maanden gebracht, alsmede het jaarlijksch contingent belangrijk verhoogd.

Zooals bekend zijn de motieven voor de verlenging van den eersten oefeningstijd:

1°. de dringend noodzakelijke verbetering van het peil der geoefendheid;

2°. de noodzakelijkheid om gedurende het geheele jaar de beschikking te hebben over een voldoende sterkte aan eenigszins geoefende troepen.

In verband hiermede zal het Regiment infanterie in vreedstijd bestaan uit twee bataljons. Het Iste bataljon vormt het opleidingsbataljon, waarbij de eerste 5 maanden van den eersten oefeningstijd wordt gediend, waarna de manschappen overgaan naar het IIde bataljon, het z.g. grensbataljon, waarbij de opleiding de volgende 6 maanden wordt voortgezet en voltooid. Door een opkomst in twee ploegen beschikken de IIde bataljons voortdurend over manschappen, die tenminste gedurende 5 maanden zijn geoefend.

Deze IIde bataljons zullen bij een onverhoedschen aanval in vollen vreedstijd den eersten weerstand moeten bieden.

Het is duidelijk, dat tengevolge van deze voorgenomen reorganisatie vele voorbereidingen ten aanzien van organisatie, kazerneering, enz. noodzakelijk zijn, zoodat het aanvankelijk in het voornemen heeft gelegen de uitbreiding van het contingent, alsmede de verlenging van den eersten oefeningstijd, eerst voor de lichting 1939, waarvan de eerste ploeg in October a.s. in werkelijken dienst moet komen, te doen ingaan. Wel zouden hierdoor in Maart 1939 de IIde bataljons aanwezig zijn, doch hierin werd noodgedwongen berust.

De minder gunstige internationaal poli-

tieke toestand heeft echter de Regeering de overtuiging gegeven, dat het niet is verantwoord de voorgenomen reorganisatie eerst over een jaar van kracht te doen worden, doch dat een doorlopende aanwezigheid van geoefende troepen reeds thans hoogst noodzakelijk is.

Op grond daarvan heeft de Regeering besloten den eersten oefeningstijd van 11 maanden reeds voor de lichting 1938 van kracht te doen zijn, waardoor de toekomstige organisatie onverwijld in werking diende te treden.

In verband hiermede zijn thans met grooten spoed de IIde bataljons gevormd, welke enkele dagen geleden hun intrede in de nieuwe garnizoenen hebben gedaan.

Uiteraard moesten hierbij in zeer korten tijd groote moeilijkheden worden opgelost, zooals o.m. de aanzienlijke kaderuitbreiding en de legering.

Hoewel er naar is gestreefd de IIde bataljons zooveel mogelijk te legeren in de plaatsen, waar zij later definitief in garnizoenen zullen komen, kon hieraan niet overal — door de geïmproviseerde legering — worden voldaan.

Bovendien hebben de oude garnizoenen IJmuiden en Hoek van Holland tegelijkertijd hun compagnie kustartillerie weder teruggekregen, zoodat ook aan onze voornaamste zeegaten of toegangen weder een permanente bewaking aanwezig is.

De vele plaatsen, welke een jaar eerder dan zij mochten verwachten hun garnizoenen hebben gekregen, zal zulks niet onwelgevallig zijn.

De vlotte wijze, waarop deze ingrijpende organisatie in korten tijd haar beslag heeft verkregen, doet zien, welk een goede geest en goede krijgstuicht in het leger heerschen, hetgeen tot groote voldoening mag strekken.

Doch bovenal is onze grensbeveiliging belangrijk versterkt.

Ritmeester P. W. PIETERS
in een der in beproeving zijnde nieuwe
uniformen.

25-JARIG JUBILEUM S.R.O.O.A.

Op 19, 20 en 21 Mei 1938 zal de S. R. O. O. A. haar 25-jarig jubileum vieren. Daartoe worden alle oud-leerlingen (beroeps- en reserve-officieren en vaandrags) opgewekt aan de feestelijkheden op 20 en 21 Mei deel te nemen. Men wende zich daarom ten spoedigste tot den Secretaris, de 1e Luitenant OLIE G.H., die gaarne alle gewenschte inlichtingen zal verschaffen

omtrent programma, kosten, enz., enz. De kosten zijn laag gehouden, zoodat niemand daardoor behoefte achter te blijven.

Hoe meer zielen, hoe meer vreugd,
hoe meer vreugd, hoe beter feest!!"

De Secretaris,
G. H. OLIE, 1e Luit. S.R.O.O.A.

MEDEDEELINGEN VOOR DE RESERVE-OFFICIEREN DER INFANTERIE.

De Generaal-Majoor, Inspecteur der Infanterie, heeft een nieuwe uitgave doen verschijnen van het voor de Reserve-Officieren zoo belangrijk boekwerkje *Mededeelingen voor de Reserve-Officieren der Infanterie*, bijgewerkt tot 1 Maart 1938. Het is op dezelfde wijze ingericht als de vorige uitgaven, doch op vele punten nog uitge-

breid. De Reserve-Officier der Infanterie kan hierin alles vinden, wat hij nopens zijn positie, verplichtingen, enz., enz., behoort te weten. Aan den samensteller, die een goed inzicht heeft in de behoefte van de Reserve-Officieren aan voorlichting, brengen wij gaarne hulde.

TENTOONSTELLING HOYNCK VAN PAPENDRECHT.

Het Genootschap voor Militaire Traditie en Uniformkunde zal, in samenwerking met het Schildersgenootschap „Pulchri Studio" een eere-tentoonstelling houden van werken van den overleden schilder van militaire onderwerpen J. HOYNCK VAN PAPENDRECHT, van 16—24 April in Pulchri Studio, Lange Voorhout 15, te 's Gravenhage.

Het bestuur zal gaarne zijn bemiddeling verleen, indien personen of korpsen een keuze zouden willen doen uit de — gedeeltelijk nog in portefeuilles berustende — verzameling. De meeste stukken zullen een waardevol sieraad vormen voor officiers-vereeningsszalen, korpsbibliotheken, cantine's, e.d.

MILITAIRE TENTOONSTELLING TE 's-HERTOGENBOSCH.

Het Regiment Wielrijders heeft wederom aller belangstelling tot zich getrokken, door de militaire tentoonstelling, die van 22 t/m 25 Februari 1938, door genoemd regiment werd georganiseerd.

Het doel van deze tentoonstelling was: belangstelling wekken bij het volk voor de weermacht en hierdoor de oude band weer herstellen, die noodzakelijk is voor een goede samenwerking en goede harmonie.

Dat dit doel volkomen bereikt werd, is voor een groot deel te danken aan de overweldigende belangstelling, welke voor deze tentoonstelling van de zijde van de burgerij van den Bosch en ook van vër daarbuiten, bestond.

Voorbereiding.

Nadat machtiging van den Minister van Defensie verkregen was, kon de commissie, bestaande uit de kapitein DE BIE, de 1e luitenant VAN DE LAARSCHOT, de

tweede luitenant CRUL benevens de s.m.i. VAN KESTEREN en de fourier 1e klasse KOESEN, haar zeer omvangrijke taak aannemen.

Dank zij de groote medewerking van de burgerij en wel in het bijzonder van den Heer B. PHILIPS, die belangloos zijn zeer gunstig gelegen fabrieksgebouw voor dit doel afstond, konden de voorbereidingen zonder al te veel moeilijkheden voortgang vinden. Van verschillende militaire autoriteiten werd de gevraagde medewerking spontaan verleend, waardoor de tentoonstelling met fraaie inzendingen werd verrijkt.

Het pleit voor de goede verstandhouding, die bij het regiment Wielrijders van hoog tot laag bestaat en de kundigheid van de medewerkers aan deze tentoonstelling, dat alle arbeid, tot zelfs het ontwerpen en vervaardigen van de affiches, door eigen personeel kon geschieden.

Wat werd er tentoongesteld?

In totaal werden er twaalf afdelingen ingericht.

- 1e. *Geschiedenis R.W.* Het gedenkboek, een kunstwerk op zich zelf, trok zeer groote belangstelling.
- 2e. *Topografische Afdeling.* De ontwikkelingsgang van de luchtfoto tot de stafkaart.
- 3e. *Afdeling Motoren.* Ordonnansenmotoren van 1915—1937. Vervoer van zware mitrailleurs op Eysink-motoren. *Op de eerste verdieping.*
- 4e. *Afdeling Zware Mitrailleurs* met de luchtdoelaffuit, zooals bij R.W. in gebruik.
- 5e. *Afdeling Mr. v. 8.*
- 6e. *Afdelingsverpleging.* Het groote menu van de week trok aller aandacht. Aan de bezoekers werd een kopje koffie of thee met een sandwich van soldatenkug gepresenteerd.
- 7e. *Afdeling verbindingsdienst.* Naast het materieel, dat bij het regiment in gebruik is, werd hier ook de verbinding tusschen een vlieger en de troep, middels verkleinde modellen weergegeven. Eenige zeer moderne radiozenders en ontvangtoestellen waren hier opgesteld.
- 8e. *Afdeling Gasbescherming.* Een afdeling, die bij de burgerij zeer in trek was. Hier was o.a. een volledige gaskelder met gasluis ingericht.
- 9e. *Soldatenkamer.* De lectuur van de militaire tehuizen was hier tevens ondergebracht.
- 10e. *Afdeling Materieel van een Compagnie-Wielrijders.* Een aardige attractie vormde de „fiets” van den eersten wielrijder.
- 11e. *Afdeling Pionieren.* Een prachtige collectie bruggen, vonders, schuilplaatsen, enz.

12e. *Afdeling geneeskundige dienst.* Het materieel bij een bataljon wielrijders in gebruik werd hier getoond.

De verschillende afdelingen werden geheel ingericht door de medewerkende onderofficieren binnen het raam door de commissie aangegeven. Zij zijn hierin met de bescheiden middelen, die hun ten dienste stonden, zeer goed geslaagd.

Een degelijke voorbereiding in de Pers heeft bij deze tentoonstelling niet ontbroken.

De tentoonstelling.

Nadat op 22 Februari des morgens de persconferentie was gehouden en de pers was rondgeleid, vond 's middags om 14.00 uur de officieele opening plaats, waarbij de regimentscommandant, de Lt. Kolonel H. C. VAN DER BIJL, een rede hield. Vele autoriteiten gaven door hun aanwezigheid van hun belangstelling blijk.

De tentoonstelling was voor iedereen toegankelijk en was daartoe iederen dag opengesteld van 14.00—20.00 uur, met uitzondering van den laatsten dag, waarop het gebouw tot 22.00 uur geopend bleef. De morgenuren waren gereserveerd voor militaire afdn., Politie, scholen enz.

Het aantal bezoekers heeft de stoutste verwachtingen overtroffen en bedroeg 8578. Een verheugend verschijnsel mag het wel genoemd worden, dat ook de jeugd hierbij zeer goed vertegenwoordigd was.

Was de opening grandioos, de sluiting was dit niet minder.

Het 's-Hertogenbosch' Muziekcorps bracht de medewerkenden een serenade, waarbij op onverdeelde wijze de dankbaarheid van het publiek tot uiting kwam.

De lichte troepen zijn vóórgestaan, laten we hopen, dat de hoofdmacht spoedig volgt, om aldus het vertrouwen in onze weermacht na de droeve afbraakperiode, weer te doen stijgen en haar de plaats te geven, waarop zij recht heeft.

BERICHTEN VAN PERSONEEL AARD.

BIJ DE LICHT TROEPEN.

Bevorderd.

tot reserve-majoor, reserve-ritmeesters W. A. M. WESTEROUEN VAN MEETEREN, van het I R.H., J. LABOUCHERE, van het II R.H. en V. F. W. OVERBEEK, van het II R.H., 3 Maart.

Overplaatsingen, detacheringen, enz.

Reserve-eerste-luitenant, G. D. VAN EPEN en reserve-tweede-luitenants J. FRE-

SEMAN GRATAMA, A. VAN RAMSHORST, F. G. J. DE WAAL, W. KUCHLER en B. H. JANSEN, allen van het R.W., komen of blijven in werkelijken dienst ten einde te zijner tijd te worden benoemd in het vaste korps officieren.

Eervol ontslagen.

Kolonel E. A. F. Baron CREUTZ, C.-II R.H., 1 Mei reserve-tweede-luitenants H.

J. ALLAART en H. L. OUSSOREN, beiden van het R.W., onderscheidenlijk 2 en 16 Maart.

Vergunning tot verblijf in Nederl. Indië.
verleend aan reserve-eerste-luitenant C. M. RASCH, van het IIe R.H.

BIJ DE OVERIGE WAPENS EN DIENSTVAKKEN.

Benoemd.

met ingang van 1 Mei:
tot reserve-kolonel bij den Staf V I. Brig., eervol ontslagen kolonel J. A. G. VAN ANDEL.

tot reserve-luitenant-kolonel, onderscheidenlijk bij den Staf VI I. Brig. en bij den Staf VIII I. Brig., eervol ontslagen luitenant-kolonels P. W. LEVERLAND en H. C. HONIG.

Bevorderd.

tot luitenant-kolonel, majoor A. W. DE KONINGH, commandant der 1e Divisie Koninklijke marechaussee, 1 Maart.

tot reserve-kapitein, gerekend van 25 September 1937, reserve-eerste-luitenant K. HUIZING, van het 16e R.I.

tot luitenant-generaal bij het wapen der infanterie, generaal-majoor J. F. VAN DER VIJVER, C.-IIIe Div., 1 Mei.

tot dirigerend paardenarts, met den rang van luitenant-kolonel, dirigerend paardenarts, met den rang van majoor H. W. KLERK DE REUS, Chef van het veterinair hospitaal te *Breda*, 1 Mei.

tot kapitein, eerste-luitenants H. SLAGER, C. J. MENS, J. VAN DER WERFF, E. N. LANDUIJT, E. A. WIJDIKES en J. HOLT-RUST, onderscheidenlijk van het Korps motord., van het I.S.K., adjudant van de L.V.A., C.-3e en 4e C. geneesk. tr., van de S.R.O.I. en van het 4e R.I., allen 12 Maart.

tot kapitein, onderscheidenlijk bij het 11e, het 15e, het 5e en het 7e R.I., eerste-luitenants C. VAN ANDEL, A. J. E. LAMBERTI, G. C. KERLING en H. HEIDA, resp. van het R. J., het 13e R.I., het 16e R.I. en het 12e R.I., allen 12 Maart.

tot reserve-dirigerend officier van gezondheid der derde klasse, reserve-officieren van gezondheid der eerste klasse Dr. W. J. J. DE SAUVAGE NOLTING, J. VAN BEST, Dr. N. J. F. M. KONINGS en Dr. A. GEESINK, 16 Maart.

tot majoor-intendant, kapitein-intendant M. J. VAN DER BOON, intendant bij de Ie Divisie, 26 Maart.

tot kapitein-plaatselijk adjudant, eerste-luitenants-plaatselijk adjudant P. J. VAN DRIEL en J. B. G. SIVRÉ, 26 Maart.

tot majoor, ter nadere indeeling door den Minister van Defensie, kapiteins J. P. BRIËT, H. H. B. TOP, J. K. DE VISSER, A. W. CLAASSEN, J. C. A. MEIJER, J. DE

BIE, J. MALLINCKRODT, A. K. LANGENHAGEN, F. E. DE NIJS BIK, E. S. W. E. TIESSELINCK, J. P. LAGING TOBIAS, H. W. G. R. DIETZ, G. A. SMITS, J. C. STEENBEEK, A. VAN SOEST, A. G. C. REIJERS, L. W. NIJLAND, A. J. VAN DER BLOM, P. WEEDA en A. NETZE, onderscheidenlijk van het 18e R.I., het 9e R.I., het R.Gr., directeur der mil. gasschool, van het 17e R.I., het R.W., van de S.R.O.I., van de S.R.O.I., van het K.M.D., van het 19e R.I., van het 19e R.I., van den Staf inf., van den Staf III I. Brig., van den Staf II I. Brig., adjudant van den Staf II I. Brig., van het 14e R.I., van het 4e R.I., van het 4e R.I., van het 4e R.I. en van het R. J., allen 26 Maart.

tot kapitein, ter nadere indeeling door den Minister van Defensie, eerste-luitenants H. STARING, J. REININK, M. A. SMEENK, H. A. J. SCHOUWMAN, G. C. BERENSCHOT, J. W. HEEMSKERK, B. C. MANTE, H. A. VISEUR, T. TAK en P. W. A. STOUT, allen van den Staf inf.

eerste-luitenants J. F. van KERVEL, P. A. VAN HATTUM, N. D. NAMMENSMA, J. J. HASSELBACH en G. J. VAN BUUREN, allen van het R.Gr.

eerste-luitenants L. V. A. DE LEAU, van het R. J.

eerste-luitenants C. W. VAN MEURS, W. VAN HINTE, J. VAN HAARST en J. C. C. VAN ERP, allen van het 1e R.I.

eerste-luitenant M. J. H. S. ROMPEN van het 2e R.I.

eerste-luitenants H. M. G. J. LENTZ, T. VAN LEUVEN en J. G. WARRINGA, allen van het 3e R.I.

eerste-luitenants R. VAN DEN BRINK en I. L. UYTERSCHOUT van het 4e R.I.

eerste-luitenants A. VAN DER WAL en M. CAROL van het 5e R.I.

eerste-luitenants Jhr. F. L. G. LEYSIUS, H. VELUWENKAMP, B. P. M. VAN GRIETHUYZEN, allen van het 6e R.I.

eerste-luitenants L. M. J. F. VAN KLAVEREN, F. W. GROENEWEGEN en L. DE ZEEUW, allen van het 7e R.I.

eerste-luitenants F. M. NELEMANS, J. G. SUTHERLAND en J. P. A. MEKKES, allen van het 8e R.I.

eerste-luitenant B. KLOMP van het 9e R.I.

eerste-luitenants W. WITTEVEEN, G. M. GERRITSEN, H. ONDERSTAL, C. J. HOGERLAND en D. HUITING, allen van het 10e R.I.

eerste-luitenant G. F. VESTER van het 12e R.I.

eerste-luitenants J. M. C. VAN DEN BERGE en L. GROFFEN van het 14e R.I.

eerste-luitenant G. P. JANSSEN van het 15e R.I.

eerste-luitenant C. GOTTSCHAL van het 16e R.I.

eerste-luitenants S. BAKKER, A. H. J. L. FIÉVEZ en J. J. A. BEAUMONT, allen van het 17e R.I.

eerste-luitenants S. J. VAN ROYEN en J. T. KUIPER van het 21e R.I.

eerste-luitenant J. M. H. VAN AANHOLT van het 22e R.I.

eerste-luitenants E. VISCH, J. L. ZEGERS en T. J. A. LAMERS van de L.V.A.

eerste-luitenant H. J. HUBREGTSE van het K.P. en T.

eerste-luitenant S. MANTE van den Staf Mil. luchtvaart.

eerste-luitenants A. ROSMULLER, A. J. W. JÄGER, C. H. VAN MALSEN, A. GROEN en C. G. P. RIJSER, allen van de S.R.O.I.

eerste-luitenant M. C. H. BLOK van het I.S.K.

eerste-luitenant J. DIELEMAN van de 1e Comp. gen.k. tr.

eerste-luitenants L. W. HABERKORN, Ir. A. L. W. SEYFFARDT en W. VAN HULST, allen van het K.M.D.

eerste-luitenants A. DEN BOER en P. H. LACH DE BÈRE van het R.W.

eerste-luitenant W. H. WIJNKAMP van de L.V.A.

eerste-luitenant H. D. J. ELLENS van de Kon. Marechaussee, allen 26 Maart.

Overplaatsingen, detacheringen, enz.

Majoor H. G. A. REIMERS, van den Staf VI I. Brig., onder eervolle ontheffing uit zijn tegenwoordige functie, overgeplaatst bij het 6e R.I. als hoofdinstrueteur, commandant van de regimentsschool, 1 Febr.

Majoor H. G. VAN EVERDINGEN, C.-depot Kon. marech., benoemd tot C.-2e Div. Kon. marech., 1 Maart.

Kapitein H. A. J. G. KAASJAGER, van de 1e Div. Kon. marech. bestemd tot C.-depot Kon. marech., 1 Maart.

Eerste-luitenant A. J. W. J. L. LOSECAAT VAN NOUHUYS, van het depot Kon. marech., overgeplaatst bij de 1e Div. Kon. marech. te *Vlissingen*, 1 Maart.

Reserve-kapitein-vlieger C. C. KÜPFER, ontheven van zijn functie van vlieger, 21 Febr. (blijft behooren tot de L.V.A.).

Tweede-luitenant A. G. C. LOCHER, van de militaire administratie bij het 1 R.V.A.

gedetacheerd bij het kader-bataljon in de Legerplaats bij *Laren*, 7 Maart.

Majors P. J. GAILLARD van den Staf III I. Brig. I.D.C. te Groningen en W. F. HENNINK, van het 12e R.I. verwisselen van functie gedurende het tijdvak April-September a.s.

Kapitein J. TERMATEN, van het 2e R.I., op verzoek overgeplaatst bij het 5e R.I., 14 Feb.

Kapitein J. MARECHAL, van het 5e R.V. A., overgeplaatst bij het R.M.A., 1 Mei en gedetacheerd ten bureeie van den D.M.L.

Kapitein J. W. VINGES, van den Staf art., eervol ontheven van zijn functie van leeraar bij de Kon. Mil. Academie en overgeplaatst bij het 3e R.V.A., 1 Sept. a.s.

Eervol ontslagen.

Luitenant-kolonel A. P. H. BOELLAARD, commandant der 2e Divisie Koninklijke marechaussee, 1 Maart.

Reserve-majoor T. J. H. STEUR, van het 7e R.V.A., 1 Mei.

Reserve-officieren van gezondheid der eerste klasse G. J. A. ESSINK en F. J. MELLINK, 22 Feb.

Luitenant-generaal J. F. VAN DER VIJVER, 1 Mei.

Generaal-majors J. H. CARSTENS, U. J. W. ROLDANUS en G. C. BELTMAN, onderscheidenlijk Inspecteur der artillerie, Directeur voor het materieel der landmacht, tevens Hoofd der IVe Afdeeling B van het D. v. D. en Inspecteur der genie, tevens Hoofd der Ve Afdeeling van het D. v. D., 1 Mei.

Kolonel J. A. G. VAN ANDEL, C. II I. Brig., 1 Mei.

Luitenant-kolonels J. H. SONNE, P. W. LEVERLAND en H. C. HONIG, onderscheidenlijk C.-3 R.I., C.-12 R.I. en C.-5 R.I., 1 Mei.

Luitenant-kolonel-magazijnmeester J. S. C. RINK, toegevoegd aan den D.M.L., 1 Mei.

Dirigeerend paardenarts, met den rang van luitenant-kolonel Dr. R. H. J. GALLANDAT HUET, Chef van den militairen veterinaire dienst, tevens Chef van het veterinair hospitaal te *'s-Gravenhage*, 1 Mei.

Dirigeerend paardenarts, met den rang van luitenant-kolonel H. W. KLERK DE REUS, 1 Mei.

Overleden.

Majoor C. J. A. VAN DER HEEM, van den Staf der VIe Infanteriebrigade, 24 Februari 1938 te *Breda*.

UIT DE VAKPERS

POOLSCH E INZICHTEN OVER DE WAARDE EN HET GEBRUIK VAN CAVALERIE.

In het Poolsche vaktijdschrift voor Cavalerie is een serie artikelen verschenen over de waarde, de organisatie en het strategisch en tactisch gebruik van Cavalerie. In een land met 40 cavalerie-regimenten en waar de lans nog in de bewapening voorkomt, kan dit geen verwondering baren. Dat de bereden cavalerie, ondanks de huidige stand der motor-techniek, daar behouden blijft is te verklaren op grond van de geografische, verkeerstechnische gesteldheid van het land en de psychologie van het volk. Het falen van de cavalerie in de achter ons liggende oorlogen wordt hier geweten aan ondeskundige aanvoering en onvoldoende bewapening en organisatie. Sterk wordt aangedrongen op verbetering van de vorming der hoogere aanvoerders en van de uitrusting met moderne strijdmiddelen (vooral pantserwagens). Grootte beweeglijkheid en een nimmer falende aanvalsgedachte, ook bij tijdelijk noodzakelijke verdediging, worden naar voren gebracht. De beste vorm van verdediging acht men het vertragend gevecht, gevoerd met betrekkelijk zwakke krachten, waarachter een zeer sterke reserve om door de aanval de beslissing te brengen. Evenals in alle andere landen wordt ook hier de aanval te paard slechts voor kleine eenheden mogelijk geacht.

Merkwaardig is de meening, dat totale afschaffing van de cavalerie alleen daar

Wissen und Wehr, October 1937.

overwogen kan worden, waar geen ruimte voor bewegelijke oorlogvoering bestaat, bij welke gewichtige stelling een nadere toelichting echter ontbreekt. Verder gaat dit artikel alleen in op het gebruik van Cavalerie-korpsen, hoewel in Polen slechts één Cavalerie-divisie (van 3 brigades) en 12 zelfstandige brigades bestaan.

Een nieuw begrip bij den marschveiligheidsdienst is het vooruitschuiven op 10 à 12 km van een „gepantserde afweerspits“, bestaande uit pantserwagens, afweerschut en verbindingsmiddelen.

Daar bij het strategisch gebruik van Cavalerie volgens de schrijvers steeds gestreefd moet worden naar het aanvallen op de flank(en) van den vijand, moet een zeer krachtige voorhoede dezen in front binden om de omvattende groep het optreden mogelijk te maken. Moet de voorhoede hierbij in een breed front optreden, dan moet de flankaanval in een niet breeder front dan 2 à 3 km aangezet worden. Bij dit optreden wordt een centrale bevelvoering over de artillerie aanbevolen.

Voor een Cavaleriekorps wordt een verdedigend front van 50 km mogelijk geacht.

Het artikel eindigt met een citaat uit het Poolsche gevechtsvoorschrift: de aanval schenkt het moreele overwicht over den vijand en hij slechts leidt tot diens vernietiging.”

P.

PANIEKEN EN HOE ZE TE VOORKOMEN.

Onder bovenstaande titel geeft de Oostenrijksche Eerste-luitenant Epp een groot aantal voorbeelden van panieken, voorgekomen in den wereldoorlog, waarbij hij tevens vermeldt onder welke omstandigheden en door welke oorzaken deze zijn ontstaan.

Een ieder kan tot soldaat worden opgeleid, doch eerst de oorlog zelf, welke vooral

heden ten dage zeer veel van het moreel van den man vergt, vormt den krijgsman. Uit de behandelde voorbeelden blijkt duidelijk, dat — hoezeer de vuurdoop een zeer belangrijke factor kan zijn — ook zeer goede troepen met oorlogservaring in latere perioden van den oorlog nog aan een paniek onderhevig kunnen zijn.

Hoewel een commandant geen invloed

kan uitoefenen op alle omstandigheden en factoren, welke tot de psychologische massa-uiting van een paniek kunnen voeren, kan deze toch verschillende voorzorgen treffen om dergelijke uitingen te voorkomen.

Een troep, welke zoo goed mogelijk wordt verzorgd, kalm en doelbewust wordt gecommandeerd, onder zoo gunstig mogelijke omstandigheden voor het eerst in het gevecht wordt gebracht (goed gevoed — niet te veel vermoeid — e.d.), waarbij goed in de verkennings- en veiligheidsdienst wordt voorzien, waarbij een strenge krijgstuclit wordt gehandhaafd, enz., zal moreel veel sterker staan, dan een troep, waarbij zulks ontbreekt of wordt nagelaten.

Ontstaat eenmaal een paniek of zijn er

tekenen, welke op het ontstaan daarvan wijzen, dan moet zoo snel mogelijk en met de grootste hardheid door de aanvoerders worden ingegrepen om de uiting in de kiem te smoren.

De opleiding van den soldaat moet er op gericht zijn het moreel te verhoogen, waartoe o.m. het houden van vele nachtoefeningen (marschen-patrouillen-overvallingen) wordt aanbevolen.

Aangezien de diensttijd slechts beperkt is, acht schrijver het noodzakelijk, dat niet alleen de opleiding tot soldaat, doch de geheele volksopvoeding gericht wordt op versterking van het moreel en verkrijging van karaktervastheid.

Een lezenswaard artikel, dat we gaarne alle troepenaanvoerders aanbevelen.

Militärwissenschaftliche Mitteilungen, Oct./Nov. 1937. Co.

DE VERBINDINGEN IN HET REGIMENT.

De verbindingdienst is een onderwerp, dat in de vakliteratuur ietwat stiefmoederlijk wordt bedeed, waarbij wij echter terloops wijzen op het in 1937 verschenen werk „Die Führungstruppe der Wehrmacht. Die Nachrichtenruppen in Krieg und Frieden”, waarop wij t.a.p. uitvoeriger zullen terugkomen. Thans vestigen wij de aandacht, in het bijzonder van officieren, ingedeeld bij verbindingsafdeelingen, op de reeks „Aufgaben aus dem Gebiet der Truppen-Nachrichtenverbände”, welke in onderstaand tijdschrift verschijnt. Tot dusver werden behandeld de *verbindingen in het regiment* bij de gereedstelling, den aanval en de vervolging. Een vergelijking met het terzake gestelde in ons „Voorschrift Verbindingsdienst” doet zien, dat in het Deutsche leger op veel ruimer schaal dan bij ons wordt gebruik gemaakt van *radioverbindingen*, terwijl daarentegen *seinlampen en sluiters* als regimentsverbindingsmiddelen in Duitschland *geen toepassing* meer vinden.

In de *gereedstelling* wordt de divisieverbindingssas door de divisieverbindingsafdeeling over den regimentscommandopost doorgetrokken tot den commandopost van een der beide voorbataljons, n.l. dien, waar, bij het voortschrijden van den aanval, vermoedelijk de nieuwe regimentscommandopost zal worden gevestigd. Van het aanleggen van deze verbinding is de regimentsverbindingsafdeeling dus ontslagen. Deze afdeeling legt telefoonverbinding aan met het andere voorbataljon en dwarsverbinding tusschen de beide voor-

bataljons. Voorts bereidt zij radioverbinding voor met de beide voorbataljons (bij een dezer bataljons is de compagnie infanteriegeschut) en met de afdeeling artillerie, die onder de bevelen van den R.C. is gesteld. Tot het aanvalsuur: „radio-stille”.

Tijdens den *aanval* draagt de regimentsverbindingsafdeeling tijdig zorg voor het verbinden van den nieuwen commandopost en gebruikt een „bewakingsradiopost” (als zoodanig organiek ingedeeld) om het radioverkeer tusschen het nevenregiment en de divisie mee te hooren. Tijdens het gevecht worden mededeelingen, die een onmiddellijke uitwerking hebben — en waar de vijand dus toch niet op kan reageeren — onverschijfd verzonden (vergelijk *V. Vbdd.* p. 47). Van „bewakingsradioposten” wordt bij den Duitschen verbindingdienst een ruim gebruik gemaakt, o.m. voor het af luisteren van het vijandelijke radioverkeer.

Bij de *vervolging* worden geen telefoonverbindingen aangelegd, doch berust de verbinding van het regiment naar de beide voorbataljons en van de voorbataljons naar twee voorcompagnieën geheel op de radio (B.C.—C.C.: ranselradio), overigens ordonnansen, lichtpistolen en in het bataljon seinlampen.

Wij gelooven — en niet alleen door bestudeering van vorenbedoelde artikelen — dat onze verbindingdienst een en ander van den Duitschen kan leeren, vooral voor wat betreft het gebruik van *radio*.

MOETEN EENHEDEN TE PAARD BLIJVEN GEHANDHAAFD IN DE „SNELLE DIVISIËN”?

Het gevecht bij Haelen (12 Aug. 1914) heeft de doodsklok geluid over het gevecht te paard door groote eenheden. Dit vormt het uitgangspunt voor uitvoerige beschouwingen over de taak van ruitery in de moderne legerorganisatie. De luitenant-kolonel DARIO somt in een zestien bladzijden lang artikel nog eens gedetailleerd de voordeelen en mogelijkheden van paard en motor ten opzichte van elkaar op, daarbij groote waarde toekennende aan de geaardheid van het terrein. De conclusie, waartoe deze schrijver komt, is, hetgeen vrijwel algemeen wordt aanvaard: de ruitery moet worden behouden voor detailwerk in legerkorps- en divisieverband en vormt een onder alle omstandigheden bruikbare en door voor motoren onbegaanbaar terrein te verplaatsen, vuurreserve. Met nadruk wordt erop gewezen, dat vele wateren, waarvoor de motoren onverbiddelijk moeten halt houden, voor de ruitery slechts een kort oponthoud vormen.

De vele argumenten pro en contra van schrijver zijn helaas echter veelal aan den overdreven kant, waardoor zijn betoog wordt verzwakt. Zeker, cavalerie te paard *kan* door terrein „bouleversé par des destructions” vooruitkomen, maar haar snelheid zal dan niet veel grooter zijn dan die van de infanterie.

Revue de Cavalerie, Janvier—Février 1938.

P.

GEMECHANISEERDE EN GEMOTORISEERDE LICHTE TROEPEN.

Aangezien zeer velen niet in de gelegenheid zijn buitenlandsche voorschriften en literatuur nopens de organisatie en strijdwijze van deze troepen te raadplegen achten wij ons gelukkig thans te kunnen verwijzen naar een Nederlandsch artikel, waarin in het bijzonder de organisatie en tactiek van de Fransche lichte gemechaniseerde Divisie wordt vermeld. Schrijver geeft een zeer duidelijk en beknopt overzicht waarin speciaal de kenmerken en vechtwijzen der verschillende soorten pantserwagens bij zulk een Divisie worden beschreven. Er zijn hier wagens bij, die naar de bij ons heerschende inzichten feitelijk vechtwagens genoemd moeten worden. De Franschen onderscheiden hun wagens in:

Auto-mitrailleuses de découverte

(A.M.D.).

Auto-mitrailleuses de reconnaissance

(A.M.R.).

Tijdschrift voor de reserve-officieren van het Kon. Ned. Indische Leger. Januari 1938.

P.

Nog enkele bijzonderheden uit dit overigens zeer interessante artikel verdienen vermelding.

België en Engeland hebben volgens den schrijver ruitery niet van noode, aangezien het eerste land zich in afwachting van de hulp van bondgenooten, tot een zuiver defensieve actie moet beperken, terwijl voor Engeland de koloniale eischen domineeren en het bij een continentale oorlog slechts steun behoeft te verleen.

Sterk brengt de schrijver naar voren, dat de motor dikwijls zal falen, regelmatige herziening vereischt, en — in tegenstelling met het paard — bij gebrek aan bedrijfsstoffen (die niet te vervangen zijn) volkomen wordt uitgeschakeld. Zoo wordt naar schrijver's meening de taak der ruitery de vervanging van de motoren, indien deze falen.

Ten slotte acht de schrijver het noodig naast de groote gemechaniseerde en gemotoriseerde eenheden cavalerie-eenheden te paard te vormen (2 à 3 regimenten te paard met toevoeging van gemechaniseerde en gemotoriseerde strijdkrachten), terwijl handhaving van de cavalerie in het verband der legerkorpsen en infanterie-divisies noodzakelijk blijft.

ORGANISATIE DIVISIE-ARTILLERIE.

De Amerikaansche divisie telt twee brigaden infanterie elk à twee regimenten. Thans wordt een proef gehouden met een divisie, samengesteld uit drie regimenten infanterie, waarbij het brigadeverband komt te overvallen.

Bij deze proeforganisatie is een regiment artillerie ingedeeld, bestaande uit:

drie afdelingen voor rechtstreekschen steun, elk à twee batterijen à 4 houwitser van 75 mm en één batterij à 12 mortieren van 81 mm;

één afdeling à drie batterijen à 4 houwitser van 105 mm. Totaal: 24 houwitser

van 75 mm, 36 mortieren van 81 mm en 12 houwitser van 105 mm.

Hierbij zijn dus de kanonnen van 75 mm en de houwitser van 155 mm uit de divisie-artillerie verdwenen.

Hoewel men de nieuwe organisatie der divisie voor wat betreft de infanterie aanvaardbaar acht, rijst er verzet tegen de verzwakking der artilleriesterkte in de divisie. Op grond van de ervaringen aan het Westfront wordt elke vermindering der divisieartillerie als ontoelaatbaar veroordeeld.

The Field Artillery Journal, Nov. Dec. 1937.

Co.

„Le Luitenant van de Indische Artillerie, promotie 1931, is genegen te ruilen met le Luitenant van de Hollandsche Artillerie, promotie 1931 of ouder.

Brieven, ten spoedigste, onder No. 23 Bureau „Militaire Spectator“, Zwarteweg 1, den Haag.

N.V. STAALGLAS
Keizersgracht 784 - Amsterdam

Nederlandsch Fabrikaat - Kogelvrij Glas
Gasmaskerglazen - Onbreekbaar Glas
Splintervrij Glas

ROBERT GRÉMAUX (Français)

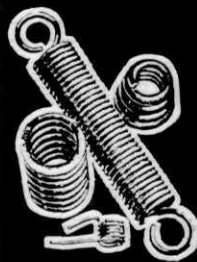
B R É D A Diplôme Université française
Téléphone: 2739 Professeur de français M. O.
12 Dr. van Mierlostr. Traducteur Juré.

ARNHEM

J. DE BONT
HOFLAAN 56 TEL. 20409

Militair en Burgerkleermakerij

GEËXAMINEERD VOOR RIJKSKLEEDING

„TEVEMA“

TECHNISCHE-VEEREN- EN
MACHINE-INDUSTRIE

AMSTERDAM

N.Z. VOORBURG WAL 33, TEL. 45865

VAN DOOREN & DAMS

OPGERICHT 1783

TILBURG

*Fijn Officierslaken, Waterproofs
en alle Militaire Stoffen*